

TECHNISCH VERSLAG BIJ DE TIJDSBUDGETENQUETE TOR 99

I. Veldwerk en responsanalyse

Ignace Glorieux
Mark Elchardus
Maarten Moens
Suzana Koelet

Vrije Universiteit Brussel
Vakgroep Sociologie
Onderzoeksgroep TOR
Pleinlaan 2
1050 Brussel
tel: 02/629.20.24
torgroep@vub.ac.be

TOR 2000/43

De tijdsbudgetenquête TOR99 kon gerealiseerd worden met de steun van:

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Wetenschap en Innovatie

in het kader van het project “Tijdsbesteding van Vlamingen: een tijdsbestedingsonderzoek bij een representatieve steekproef van Vlamingen.”

Onderzoekers: Maarten Moens en Suzana Koelet; promotor: Ignace Glorieux; copromotor: Mark Elchardus

WOORD VOORAF

In 1999 organiseerde de onderzoeksgroep TOR van de Vrije Universiteit Brussel een tijdsbestedingsonderzoek bij een aselecte steekproef van 1533 Vlamingen. Het onderzoek bestond uit drie luiken per respondent: een eerste vragenlijst, zeven tijdsbestedingsdagboekjes en een follow-up vragenlijst. In de eerste vragenlijst werd in essentie gepeild naar de houdingen, opvattingen en gedragingen van de Vlamingen t.a.v. een aantal actuele maatschappelijke problemen. Tevens werd een hele batterij vragen opgenomen die verband houden met de tijdsbesteding van de respondent en de ervaring hiervan. De bedoeling van het tweede luik, de dagboekjes, was dat de respondent gedurende een week een verslag bijhield van zijn activiteiten. Met de follow-up vragenlijst kon de kwaliteit van het dagboekje worden nagegaan en konden nog vragen worden gesteld met betrekking tot o.a. transport en outsourcing van het gezin.

De eerste vragenlijst uit het onderzoek is ook gekend als de jaarlijkse APS-survey van de Administratie Planning en Statistiek van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het onderzoek leverde voor hen 1376 niet-vertekende APS-sen op.

We hebben het onderzoek de naam "TOR99" meegegeven, naar analogie met eerder dergelijke tijdsbestedingsonderzoeken die door de onderzoekseenheid in 1984 (TOR84) en 1988 (TOR88) werden uitgevoerd. Dit onderzoek kadert binnen het lopende onderzoeksproject binnen onze eenheid, die betoelaagd wordt door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. .

Het realiseren van een dergelijk onderzoek is, zeker binnen onze onderzoekseenheid, een teamwork. Alle leden van de eenheid hebben hun steentje bijgedragen, door het suggereren van vragen, door het kritisch doornemen van ontwerp-vragenlijsten, door zelf gedurende één week de dagboekjes bij te houden en ons daaromtrent nog tips ter verbetering te geven. Een welgemeend woord van dank, daarom, aan alle collega's. Ook prof. Dr. J. Billiet (KU Leuven) en Luc Bral (Administratie Planning en Statistiek) en alle overige leden van de stuurploeg, wensen we te danken voor de hulp die ze ons geboden hebben bij het realiseren van dit onderzoek.

Brussel, 22 maart 1999

INHOUDSTABEL

1	INLEIDING.....	6
	1.1 INHOUD VAN DE STUDIE.....	6
	1.2 DOELEN VAN HET TIJDSBESTEDINGSONDERZOEK.....	6
	1.3 VOORBEREIDING.....	7
2	STEEKPROEFTREKKING.....	8
	2.1 VOORBEREIDING.....	8
	2.2 AANBESTEDING.....	8
	2.3 STEEKPROEFTREKKING.....	9
	2.3.1 Het trekken van de gemeenten.....	9
	2.3.2 Het trekken van de respondenten.....	12
3	HET EIGENLIJKE VELDWERK.....	12
	3.1 VRAGENLIJST.....	12
	3.2 ENQUÊTEURS.....	13
	3.3 BRIEFING VAN DE ENQUÊTEURS.....	13
	3.4 INTRODUCTIEBRIEF.....	13
	3.5 CONTACT- EN VERVANGPROCEDURE.....	14
	3.5.1 Eerste golf (15/4/99 – 15/7/99).....	15
	3.5.2 Tweede golf (1/9/99 – 15/10/99).....	16
	3.6 GROEN NUMMER.....	17
	3.7 INCENTIVE.....	18
4	NABESCHOUWING VAN HET VELDWERK.....	18
	4.1 ALGEMEEN RESULTAAT EN TIMING.....	18
	4.2 CONTROLE VAN KWALITEIT EN ENQUÊTEURS.....	19
	4.2.1 Kwaliteitscontrole.....	19
	4.2.2 Controle van de enquêteurs.....	19
	4.3 RESPONSOVERZICHT.....	21
	4.3.1 Algemeen overzicht van de respons.....	21
	4.3.2 Aard van de non-respons.....	22
	4.3.3 Aantal gerealiseerde enquêtes per gemeente voor de verschillende golven.....	24
5	NONRESPONSANALYSE.....	30
	5.1 AANTAL GEREALISEEDE ENQUÊTES.....	31
	5.1.1 TOR-onderzoek (n=1533).....	32
	5.1.2 APS-survey (n=1376).....	38

5.1.3. APS-survey (n=1807).....	44
5.2 VERGELIJKING TUSSEN RESPONS EN NON-RESPONS NAAR TYPE WONING EN STAAT VAN DE WONING...	46
5.2.1 TOR-onderzoek (n=1533)	46
5.2.2 APS-survey (n=1376).....	52
6 DUBBELE PONSING/ VERGELIJKING TUSSEN DE ORIGINELE EN DE CONTROLE DATAFILE.....	56
7 REPRESENTATIVITEIT EN WEGING.....	57
7.1 LEEFTIJD.....	57
7.2 GESLACHT.....	58
7.3 HET WEGEN OP LEEFTIJD, GESLACHT EN ONDERWIJSNIVEAU.....	58
7.3.1 TOR-onderzoek (n=1533)	60
7.3.2 APS-survey (n=1376).....	62
7.3.3. APS-survey (n=1807).....	64
8 TOR-ONDERZOEK: 4 DATAFILES.....	57

1 INLEIDING

1.1 Inhoud van de studie

Het tijdsbestedingsonderzoek kadert in het onderzoeksproject dat momenteel loopt aan de onderzoekseenheid TOR van de vakgroep sociologie. Het gaat om het project *De tijdsbesteding van Vlamingen: een tijdsbestedingsonderzoek bij een representatieve steekproef van Vlamingen*, dat wordt gefinancierd door de Vlaamse Regering.

1.2 Doelen van het tijdsbestedingsonderzoek

Het tijdsbudget-onderzoek stelt zich als doel het dagelijkse handelen van de Vlamingen betrouwbaar en genuanceerd in kaart te brengen en een basis te leggen voor recurrent tijdsbudgetonderzoek in Vlaanderen. Het minimale tijdsbudget omvat drie reeksen gegevens: wat men doet, wanneer men dat doet en voor hoe lang. Deze minimale informatie wordt bij voorkeur aangevuld met andere relevante gegevens over de gestelde handelingen, zoals de plaats van handelen, de interactiepartners die bij de handeling betrokken waren en eventueel ook met informatie over hoe de actor de gestelde handeling heeft ervaren. Door middel van die elementaire informatie over de tijdsbesteding kan worden gezocht naar de antwoorden op belangrijke maatschappelijke vragen. Hoeveel tijd besteden we aan arbeid? Welke invloed heeft korter (en langer) werken op de tijdsbesteding? In welke mate en hoe structureren de arbeidstijden de tijdsbesteding? Welke activiteiten structureren de tijd van diegenen die geen betaalde arbeid verrichten? Hoe verzoenen moeders werk en gezin? Wat doen mannen in het huishouden? Is er sprake van een nieuwe vaderrol? Wat betekent het hebben van kinderen voor de tijdsbesteding? Hoeveel vrijetijd hebben we en hoe besteden we die? Hoeveel tijd besteden we aan mantelzorg en uit zich de solidariteit tussen generaties in de tijdsbesteding? Wat is de invloed van de televisie op de tijdsbesteding? Leven we sterk geïndividualiseerde levens of volgen we collectieve ritmen? Wat doen we op zondag en in welke zin verschilt de zondag van de zaterdag? Op deze en vele andere vragen kunnen tijdsbudget-studies vaak veel beter en genuanceerder antwoorden dan de klassieke survey-onderzoeken. Als men bovendien - zoals in Nederland sinds 1975 het geval is - op regelmatige tijdstippen op een systematische manier de tijdsbesteding van de bevolking bevraagt, dan blijken tijdsbudget-gegevens bijzonder waardevol om maatschappelijke trends te analyseren. Zo kon bv. Koen Breedveld (1996) op basis van zijn analyses van de Nederlandse tijdsbudget-data de trend naar flexibilisering van de arbeidstijd duidelijker, maar vooral ook veel genuanceerder in beeld brengen dan dat dit doorgaans het geval is. Ook de diverse analyses in de rapporten van het Sociaal Cultureel Planbureau in Nederland (bv. over trends in media-gebruik, evoluties in de tijd die mannen aan huishoudelijk werk besteden, de afname van maatschappelijke participatie van jongeren en hoger opgeleiden, de toegenomen tijdsdruk bij jongeren als gevolg van een toename van onderwijsverplichtingen, ...) illustreren de rijkdom van tijdsbudget-gegevens, zeker als ze op een systematische en periodieke manier verzameld worden. Ook in vele andere landen is men trouwens overtuigd van het belang van periodiek tijdsbudget-onderzoek (zie bv. Oostenrijk, Finland, Zweden, Hongarije, ...).

In Vlaanderen bestaat er geen systematisch en periodiek onderzoek naar de tijdsbesteding van de bevolking. Toch zijn er de afgelopen 40 jaar verschillende (vaak beperkte) tijdsbudget-studies uitgevoerd in Vlaanderen die het belang van deze onderzoeksmethode illustreren (zie bv. de oudere studies van Deleeck & Van de Gracht, 1960; Van Mechelen, 1966; Javeau, 1970). De onderzoeksgroep TOR (werkgroep voor de studie van tijd, cultuur en samenleving) van de Vakgroep Sociologie van de V.U.B. voerde reeds twee tijdsbudget-onderzoeken uit (in 1984 en 1988), telkens bij een selectieve onderzoeksgroep.

1.3 Voorbereiding

De complexiteit en de hoge kosten van de dataverzameling maken een zorgvuldige voorbereiding van het veldwerk noodzakelijk. Hoewel we in het kader van deze onderzoeksaanvraag van de opdrachtgever geen engagement op langere termijn kunnen verwachten, beschouwen we het project toch als een soort piloot-onderzoek. We hopen immers dat de resultaten van dit project het belang en de mogelijkheden van een Vlaams tijdsbudget-onderzoek voldoende kunnen aantonen. Indien dat het geval is, dan kan dit onderzoek de eerste peiling zijn in een langere reeks (bv. om de vijf jaar, zoals in Nederland). Vanuit die optiek hebben we dan ook voldoende tijd uitgetrokken om de meetinstrumenten zorgvuldig te ontwerpen en testen. Elke bijsturing achteraf heeft immers implicaties voor de vergelijkbaarheid van de data op de verschillende meetpunten.

Tot de voorbereiding van het veldwerk behoorde uiteraard het ontwerpen en uittesten van de vragenlijst(en) en het tijdsbestedingsdagboekje. Wat het tijdsbestedingsdagboekje betreft werd uitgemaakt welke gegevens (naast de minimale informatie over de aard van de activiteit, het tijdstip en de duur ervan) we de respondenten zouden laten noteren. Het leek ons in ieder geval wenselijk om ook informatie over de plaats van activiteit en de betrokken interactiepartners te verzamelen, alsook indien sprake was van een verplaatsing, het transportmiddel. In welke mate we ook per activiteit gegevens konden vragen over de subjectieve beleving ervan (zoals we deden in onze tijdsbudget-onderzoeken in 1984 en 1988) werd uitgetest tijdens de voorbereiding van het onderzoek. Dit bleek inderdaad in beknopte vorm mogelijk te zijn in de nieuwe lay-out.

Tijdens de voorbereiding van het veldwerk werden ook nog verschillende manieren van dagboekregistratie bestudeerd. Zo hebben we in onze eigen tijdsbestedingsonderzoeken steeds gebruik gemaakt van de continue registratie (respondenten registreren sequentieel hun activiteiten), terwijl in Nederland de respondenten ieder kwartier de belangrijkste activiteit(en) registreren. Hoewel de continue registratie ons inziens een aantal extra-mogelijkheden biedt voor de analyses achteraf, heeft de registratie op vaste tijdsintervallen het voordeel van de vergelijkbaarheid met Nederland en eventueel ook met het Europese tijdsbudget-onderzoek (zie verder). In de voorbereidende fase van het veld-onderzoek werden de voor- en nadelen van beide onderzoeksmethoden aandachtig bekeken en uitgetest. Er werd besloten de continue registratie te blijven hanteren.

In onze vroegere tijdsbudget-studies hebben we, net zoals in Nederland, gebruik gemaakt van een uitgebreide lijst van activiteiten die aan de respondenten wordt gegeven als hulp voor het invullen van hun tijdsbestedingsdagboekje. In 1984 hebben we hiervoor zelf een activiteitenlijst samengesteld (en in 1988

aangepast) die in zeer grote mate gebaseerd was op de lijst die in Nederland gebruikt wordt (die zelf gebaseerd is op de lijst van het Europese tijdsbudgetonderzoek in 1966 waaraan ook België participeerde - zie Szalai, 1972; Javeau, 1970). Ter voorbereiding van het onderzoek werd deze lijst verder ontwikkeld en uitgetest. We hadden hierbij uiteraard vooral oog voor eventuele nieuwe vormen van tijdsbesteding (bv. tijd doorgebracht aan computer), voor de vergelijkbaarheid met het onderzoek in andere landen en met het gewenste detail bij het registreren van activiteiten. Sommige activiteiten werden opgesplitst of samengevoegd. Volgende activiteiten zijn aan de oude activiteitenlijst toegevoegd:

015 Helpen werk partner	445 Eten afhalen
069 Betaalde nevenbaan, bijbaantje	505 Stage
122 Opruimen	655 Bidden, mediteren
131 Afval verwerken	665 Gaan stemmen (verkiezingen)
145 In-en uitladen, opbergen en wegzetten	781 Plechtigheden, rituelen
163 Kachel, open haard aanmaken	812 Bowling, biljart, darts...
285 Onbetaalde hulp aan inwonende familie	823 Naar zwembad gaan
333 Bibliotheekbezoek	903 Teletekst raadplegen
350 Telebanking, telefonisch advies inwinnen	904 Met computer bezig zijn
405 Een bad nemen	905 Internet gebruiken
434 Koffie, thee drinken	

Het huidige dagboekje en de activiteitenlijst zijn het resultaat van deze voorbereiding. Dimarso organiseerde voor het dagboekje een pré-test bij een beperkte steekproef (n=20).

2 STEEKPROEFTREKKING

2.1 Voorbereiding

Voor de voorbereiding van de steekproeftrekking, m.a.w. het verkrijgen van toegang tot de databestanden van het Rijksregister, hebben we dankbaar beroep kunnen doen op Luc Bral van de Administratie Planning en Statistiek van de Vlaamse Gemeenschap.

2.2 Aanbesteding

Ten tweede werd beslist het uitvoeren van het veldwerk niet in eigen regie te verrichten, doch uit te besteden aan een gespecialiseerd onderzoeksbureau. Een gespecialiseerd en geroutineerd onderzoeksbureau kan op een efficiëntere manier een dergelijk groot onderzoek uitvoeren, gezien men kan beschikken over een vast netwerk van ervaren enquêteurs. Men vermijdt dus de eenmalige inspanning en kosten van de recrutering en opleiding van enquêteurs.

Gezien de omvang van het onderzoek diende gewerkt te worden conform de Wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, wat zich weer vertaalde in het zich inwerken in deze nieuwe en technisch moeilijke juridische materie. De procedure verliep als volgt:

- 1) In eerste fase werd een oproep tot kandidatuurstelling gedaan, zoals de procedure van een beperkte offerteaanvraag het voorschrijft. Deze bekendmaking gebeurde enkel nationaal conform het uitvoeringsbesluit bij de wet (zie KB van 8 januari 1996, art. 62, 2°) en vermeldt alle punten die het KB van 8 januari 1996, art. 66, §1 expliciteerd. Voor de inhoud van de oproep en de publicatie in het Staatsblad van 1 januari 1999, zie bijlagen 1 en 2.
- 2) Op basis van de oproep stelden 5 onderzoeksbureaus zich kandidaat. Van die 5 bureaus werden er 2 weerhouden om een bestek in te dienen, daar zij de enigen waren die volledig voldeden aan de selectiecriteria die in de oproep werden gespecificeerd.
- 3) De 2 weerhouden gegadigden werden gelijktijdig en schriftelijk uitgenodigd tot het indienen van een bestek. Dit document bevat de in het KB van 8 januari 1996, art. 66, §3 voorschreven elementen.
- 4) De twee kandidaten dienden elk een bestek in. Op 5 februari '99 werd overgegaan tot de opening van de offertes van de twee kandidaten, in een openbare zitting (zie KB van 8 januari 1996, art. 106).
- 5) Het onderzoeksbureau Dimarso kreeg uiteindelijk de opdracht toegewezen. De twee indieners werden op de hoogte gebracht per aangetekend schrijven van de gemotiveerde gunningsbeslissing.
- 6) Er werd op basis van het bestek een contract tussen beide partijen opgesteld.
- 7) De NV Dimarso heeft het veldwerk voor deze enquête uitgevoerd tussen 15 april 1999 en 15 juli 1999, het tweede deel tussen 1 september en 15 oktober 1999.

2.3 Steekproeftrekking

De bedoeling van het trekken van een steekproef is dat we op basis van metingen voor een deelpopulatie de gevonden verdelingen en relaties kunnen veralgemenen tot het universum waaruit de steekproef getrokken is.

Eerst en vooral bepalen we de grenzen van het universum. We bakenen dus de populatie af tot dewelke men de bevindingen in de steekproef wenst te veralgemenen. In ons geval besloten we de populatie te beperken tot alle inwoners van Vlaanderen tussen 16 en 75 jaar. Aangezien het bevragsingsmateriaal enkel werd opgesteld in het Nederlands beperkte de onderzoekspopulatie zich in de praktijk tot alle Nederlandstaligen tussen de 16 en 75 jaar. De onderzoekspopulatie bevatte naast de personen die op het grondgebied van Vlaanderen wonen, ook de Vlamingen die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen.

2.3.1 Het trekken van de gemeenten

Voor het steekproefdesign werd de hulp ingeroepen van Prof. J. Billiet. Hij raadde ons een regionaal geclusterde (tweetraps) bloksteekproef aan. Bloksteekproeven zijn opgebouwd uit primaire eenheden (in ons geval gemeenten) die op hun beurt weer zijn samengesteld uit secundaire eenheden (individuen). Eerst worden de primaire eenheden op een toevallige wijze getrokken, vervolgens worden uit deze primaire eenheden terug toevallig de secundaire eenheden gekozen. Om het principe van de gelijke kans van de secundaire eenheden te vrijwaren en een toevallige steekproef zo dicht mogelijk te benaderen, worden de primaire eenheden gekozen met een kans die evenredig is aan hun omvang (d.i. aantal secundaire eenheden). Binnen de primaire eenheden hebben de secundaire eenheden een gelijke kans om opgenomen te worden. Een getrapte steekproef heeft het voordeel dat de geografische spreiding

beperkt wordt (dus goedkoper en beter te organiseren). Door deze werkwijze te volgen benadert de geblokte steekproef het best de eigenschappen van de toevallige steekproef.

Oorspronkelijk werd beslist met een eigenlijke steekproef te werken van 2900 respondenten (2852 Vlamingen + 48 nederlandstalige Brusselaars). Deze respondenten zouden uit het Rijksregister getrokken worden samen met nog een pool van reserve-adressen bestaande uit 11840 adressen, d.i. 4 keer de eigenlijke steekproef voor de Vlamingen en 10 keer de eigenlijke steekproef voor de Brusselaars.

In totaal werden 89 unieke steekproefpunten (i.e. gemeenten) geselecteerd om de eerste 2900 adressen te bekomen. Dit resultaat werd als volgt bekomen¹. Het aantal secundaire eenheden (personen) per cluster werd bepaald op 23. Omdat het gekend is dat enquêteurs in Brussel meer problemen ondervinden om een geslaagd dossier te verkrijgen (??????), bedraagt de clustergrootte hier slechts 6. In totaal moesten er dus 132 clusters getrokken worden ($2852/23 + 48/6$). Eerst werden alle gemeenten van het Vlaamse gewest (=308) geordend naar aantal inwoners en werden de cumulatieve inwonersaantallen berekend. Vervolgens werden binnen de range van de cumulatieve inwonersaantallen toevalsgetallen gegenereerd. Het principe van de gelijke kans van opname van de secundaire eenheden wordt dus gevrijwaard doordat de primaire eenheden gekozen worden met een kans die evenredig is met hun omvang. Zo is de kans op een toevalsgetal binnen de gemeente Antwerpen bijna 10 keer zo groot als de kans op een toevalsgetal binnen de gemeente Roeselare. Vermits meerdere clusters kunnen getrokken worden binnen 1 gemeente, is het aantal weerhouden gemeentes uiteindelijk kleiner dan het aantal clusters. In ons geval was dit dus 89 gemeenten en 132 clusters. (zie bijlage 1)

Uiteindelijk werden er nog veranderingen aangebracht aan de oorspronkelijke steekproef en dit omwille van een aantal methodologische beslissingen met betrekking tot de opzet van het onderzoek.

Voor de uitvoering van dit onderzoek werd in samenspraak met Dimarso beslist met twee afzonderlijke steekproeven te werken. Bij een eerste steekproef werd de *methode zonder koppeling* van de respons gehandhaafd. Dit hield in dat de respondenten pas na de afname van de APS-enquête verzocht werden om deel te nemen aan het tijdsbudgetonderzoek. Aan de hand van deze methode werd verzekerd dat de respons op de APS-vragenlijst niet zou vertekend worden door de extra inspanning die van de respondent wordt vereist om gedurende één week de tijdsbestedingsdagboekjes bij te houden. Deze steekproef zou uiteindelijk +/- 1500 niet-vertekende APS-enquêtes moeten opleveren. Bij de tweede steekproef werd de *methode met koppeling* toegepast. Dit betekende dat bij aanvang de respondent verzocht werd aan beide onderzoeken deel te nemen. Deze dossiers vulden de steekproef aan tot +/- 2000 respondenten en hebben enkel tot doel volledige dossiers (met dagboekje) te genereren. De eigenlijke steekproefomvang kon dus verkleind worden en indien we met 2047 adressen ipv 2900 adressen zouden werken, zou er ruimte komen voor een reservepool van iets meer dan 6 keer de omvang van de eigenlijke steekproef ipv 4 keer. Ook de grootte van de clusters voor Vlaanderen verminderde van 23 naar 16, waardoor de enquêteurs minder werden belast en de verplaatsingskosten werden beperkt. In Brussel steeg het aantal per cluster van 6 naar 8.

---

¹ De procedure die gevolgd wordt kan nog eens nagelezen worden in de cursus van prof. Dr. J. Billiet (Billiet, 1990,135)

Ten tweede werd besloten om niet langer met een pool van reserve-adressen te werken, maar om aan elk adres van de eigenlijke steekproef (indien mogelijk²) 6 vervangadressen te ‘matchen’ op basis van leeftijd, geslacht en woonplaats. Op deze manier werd de vervanging van respondenten reeds strikt in het steekproefdesign opgelegd. Het totaal aantal adressen uit het Rijksregister die nu zouden gebruikt worden, was dus iets kleiner geworden dan oorspronkelijk, namelijk 14295 ipv 14740 adressen.

Tenslotte werd ook nog beslist Antwerpen op te delen in een aantal regio's. Dit op vraag van Dimarso. Het te dekken gebied was namelijk veel te groot voor hun enquêteurs en het veldwerk was dus beter te organiseren indien Antwerpen werd opgedeeld in 5 regio's. Men kan dus zeggen dat er nu 93 ipv 89 unieke steekproefpunten zijn.

De nieuwe indeling van de steekproef vindt men terug in bijlage 2.

Teneinde een beeld te krijgen van de onder- of oververtegenwoordiging van het aantal respondenten in een bepaalde provincie, geven we in tabel 1 het percentage respondenten per provincie op de totale populatie per provincie. Het percentage respondenten per provincie werd berekend op basis van de totale populatie per provincie en het aantal geselecteerde mensen in die provincie. De laatste kolom geeft deze percentages weer. Zo zien we dat van de Antwerpse bevolking 0.033% in onze steekproef zit, van de Limburgse bevolking 0.033%, van de Oost-Vlaamse bevolking 0.034%, van de West-Vlaamse bevolking 0.034% en van de Vlaams-Brabantse bevolking 0.033%. De tabel vertelt ons dat de onderzoekspopulatie gelijk verdeeld is over de populatie. Voor de nederlandstalige Brusselse bevolking kunnen we deze vergelijking echter niet meten, vermits er geen cijfers beschikbaar zijn over het aantal nederlandstalige Brusselaars.

TABEL 1: DE VERDELING VAN DE POPULATIE PER PROVINCIE

	Totale populatie (aantal en %)	Aantal clusters	Aantal en % getrokken personen	% onderzoeks- pop. op het totaal
Antwerpen	1,640,966 (28%)	34	544 (27%)	0,033
Limburg	787,491 (13%)	16	256 (13%)	0,033
Oost-Vlaanderen	1,359,702 (23%)	29	464 (23%)	0,034
West-Vlaanderen	1,127,091 (19%)	24	384 (19%)	0,034
Vlaams-Brabant	1,011,588 (17%)	21	336 (17%)	0,033
Totaal	5,926,838 (100%)	124	1984 (100%)	0,033
Brussel (VI.)	geen gegevens	8	64	

² Er waren niet altijd genoeg reserve-adressen die qua leeftijd, geslacht en woonplaats aan een oorspronkelijke respondent konden gematched worden. Daarom vindt men ook in de cijfertabel niet altijd het verwachte totaal terug.

2.3.2 Het trekken van de respondenten

Nadat de 132 primaire eenheden (clusters of blokken in gemeenten) getrokken zijn, worden uit de gemeenten telkens 16 (of een veelvoud van 16) secundaire eenheden (personen) getrokken. Voor Brussel zijn dit er natuurlijk 8 (of een veelvoud van 8). De procedure die gevolgd werd is de volgende. Eerst wordt per getrokken gemeente de populatie gerangschikt volgens geslacht en leeftijd. Stel dat een gemeente 16000 inwoners telt en dat binnen deze gemeente 1 cluster van 16 personen getrokken moet worden. Elke persoon krijgt een getal toegewezen volgens de rangschikking naar geslacht en leeftijd. Vervolgens bepalen we een interval waarbinnen een toevalsgetal getrokken wordt.. Dit interval wordt bepaald door het aantal inwoners per gemeente te delen door het aantal personen dat getrokken moet worden in deze gemeente. In ons voorbeeld is dit het interval [1;1000]. Stel dat het toevalsgetal binnen dit interval 500 is. De persoon die beantwoordt aan dit getal wordt dan als eerste getrokken. Vervolgens gaan we 1000 personen verder. De tweede persoon die getrokken wordt komt dan overeen met het getal 1500. Deze procedure wordt herhaald tot op het einde van de populatie.

Dat de kansen om getrokken te worden van de secundaire eenheden (personen) gelijk zijn, kan gemakkelijk aangetoond worden. In een interval x dat n keer de omvang heeft van een ander interval y is de kans op een secundaire eenheid n keer kleiner. Maar de kans op een primaire eenheid is er n keer groter. Bijgevolg zijn de kansen om een secundaire eenheid te trekken gelijk (Billiet, 1990, 135-137).

Het trekken van de respondenten gebeurde voor de oorspronkelijke adressenpool van 14.740 adressen. Pas na het trekken van de respondenten werd de structuur van de steekproef herdacht zoals in de vorige paragraaf (2.3.1) werd toegelicht. Zo ontvingen we dus van het Rijksregister één pool van 14.740 personen met hun naam en voornaam, geboortedatum, geslacht en hoofdverblijfplaats. Achteraf gebeurde de matching op basis van woonplaats, geslacht en leeftijd.

3 HET EIGENLIJKE VELDWERK

Het eigenlijke veldwerk werd uitgevoerd door het enquêteursbureau DIMARSO Gallup-Belgium.

3.1 Vragenlijst

De vragenlijst werd door ons uitgewerkt en ging in totaal over drie afzonderlijke vragenlijsten nl,

- de APS-enquête
- het dagboekje
- de follow-up vragenlijst

Alle vragenlijsten werden uitsluitend in het Nederlands opgesteld. De finale vragenlijsten werden ook bij Dimarso nog aan een controle onderworpen, vooralleer het veldwerk werd aangevat. Op basis van hun eigen ervaring werden wijzigingen in de formulering, lay-out...aangebracht. Dimarso vulde de

vragenlijsten ook aan met standaard enquêteursinstructies. Deze verzekeren een beter begrip en een ondubbelzinnige interpretatie door de enquêteurs (die hiervoor opgeleid werden), waardoor interpretatie- en coderingsproblemen achteraf maximaal vermeden werden.

Het dagboekje werd vergezeld van een duidelijke handleiding voor de respondent en instructies die een ondubbelzinnige interpretatie van het invullen ervan toelaten.

Dimarso verzorgde in overleg met ons en met onze finale goedkeuring, de lay-out en al het drukwerk (contactbladen, vragenlijsten, handleiding...) uitgezonderd de introductiebrieven bij de eerste golf.

3.2 Enquêteurs

Het veldwerk werd gerealiseerd door 91 ervaren interviewers. Zij kregen allen op voorhand een opleiding door Dimarso. Deze enquêteurs hadden grotendeels al ruime ervaring in het uitvoeren van face-to-face enquêtes. Bij de start van de studie kregen zij een uitgebreide briefing.

3.3 Briefing van de enquêteurs

Alle interviewers die voor dit project werden ingeschakeld, werden vooraf, in onze aanwezigheid, uitvoerig mondeling gebriefd. Voor de eerste golf werden er twee briefings voorzien. Een eerste briefing ging door in Antwerpen op 14/4/1999 en de tweede vond plaats in Gent op 15/4/1999. Voor de tweede golf werden nog eens twee briefings gehouden, nl op 18/8 in Brussel (Dimarso) en op 19/8 in Antwerpen. Verder werden nog een aantal kleine briefings gehouden zonder onze aanwezigheid.

Deze briefings hadden ten eerste tot doel de studie inhoudelijk toe te lichten. Ten tweede werd de contactprocedure uitgelegd. Het was heel belangrijk dat de enquêteurs het verschil tussen de gekoppelde (roze) en niet-gekoppelde (witte) dossiers goed begrepen hadden (zie verder). Ten derde werden de vragenlijsten vraag per vraag overlopen, waarbij dieper werd ingegaan op moeilijke vragen of verwijzingen en filters die verduidelijking vereisten. Ook de onderwijsvraag waarbij gebruik diende gemaakt te worden van een specifiek schema werd gedetailleerd uitgelegd. Er werd uitvoerig stilgestaan bij de wijze waarop de enquêteur uitleg diende te verlenen over het invullen van de dagboekjes.

Eveneens ontvingen de interviewers een schriftelijke handleiding waarin alle uitleg nog eens gedetailleerd stond beschreven.

3.4 Introductiebrieven

Om de respondent niet te zeer te overvallen met dit onderzoek werd door de Vakgroep Sociologie een introductiebrieven opgesteld voor alle potentiële respondenten (bruto-steekproef) uit de steekproef. Dergelijke introductiebrieven verhoogt doorgaans de respons. Enquêteurs krijgen op deze wijze namelijk

gemakkelijker toegang. Wanneer het eerste contact met de respondent moeilijker verloopt, kunnen zij ook naar deze introductiebrief verwijzen. Deze brief had verder tot doel het wetenschappelijke en formele karakter van de studie te onderstrepen.

Reacties op de brief bij de VUB werden steeds naar Dimarso doorgestuurd (en desgevallend doorgestuurd naar de interviewer).

Respondenten van wie de introductiebrief terug naar afzender (VUB) werd gestuurd, die voor een langere periode afwezig waren, die het Nederlands niet machtig waren, die ziek of gehandicapt waren, werden uit het bestand geschrapt. Respondenten die expliciet reageren op het nummer bij de VUB en niet aan het onderzoek wensten deel te nemen, werden echter niet uit het bestand geschrapt. Ook namen een aantal respondenten contact op met de VUB om een afspraak vast te leggen met een interviewer of deze te verplaatsen.

Bij de eerste golf werden enkele dagen voor de eerste contactpoging de introductiebrief naar de respondent gestuurd door de interviewers zelf. Enkel de brieven van de respondenten die men trachtte te bereiken mochten verzonden worden. Bij de tweede golf werd vooraf door Dimarso naar de eerste twee adressen van elk bundeltje een introductiebrief gestuurd. Indien het nodig was om een volgend adres te contacteren, diende de interviewer zelf enkele dagen voor de eerste contactpoging de introductiebrief naar de respondent tot te sturen. Enkel de brieven van de respondenten die men trachtte te bereiken mochten verzonden worden.

3.5. Contact en vervangprocedure

Er werden twee verschillende manieren waarop de respondent moest benaderd worden onderscheiden. Het verschil bleek visueel uit de verschillende kleur van de contactbladen. Aan de hand van de contactbladen wist men of de rekrutering voor de tijdsbudget-enquête (invullen van de dagboekjes) voor of na de afname van de APS-vragenlijst moest gebeuren. Uiteraard behoorden alle adressen van één bundeltje contactbladen (startadres + 6 reserve adressen) tot eenzelfde steekproef.

- **ROZE CONTACTBLADEN:** Rekrutering voor de tijdsbudgetenquête (dagboekjes) VOOR de APS-vragenlijst = GEKOPPELD DOSSIER

De respondent werd van bij aanvang uitgenodigd om deel te nemen aan het ganse onderzoek, d.w.z. de APS-vragenlijst en de tijdsbudgetenquête. Indien hij weigerde deel te nemen, werd geen enkele vragenlijst afgenomen en diende via de reserve-adressen verder gerekruteerd te worden.

- WITTE CONTACTBLADEN: Recrutering voor de tijdsbudget-enquête (dagboekjes) NA de APS-vragenlijst = NIET-GEKOPPELD DOSSIER

De respondent werd aanvankelijk enkel uitgenodigd om deel te nemen aan de APS-vragenlijst. Nadat deze was afgenomen, werd hij/zij tevens verzocht om deel te nemen aan de tijdsbudgetenquête. Indien hij/zij weigerde hieraan deel te nemen, bleef toch de APS-vragenlijst bruikbaar, maar werd via de reserve-adressen verder gerekruteerd naar een respondent die de drie stadia van het onderzoek wilde doorlopen. Dit betekende concreet dat bij een volgende respondent alvorens gestart werd met een APS-vragenlijst, hij eerst werd uitgenodigd om deel te nemen aan de tijdsbudget-enquête. Wanneer de respondent weigerde aan een tijdsbudget-enquête deel te nemen, werd ook de APS-vragenlijst niet afgenomen en werd overgegaan naar een volgend reserve-adres.

LET DUS WEL OP, het systeem veranderde dus wanneer er bij de eerste geslaagde enquête geen tijdsbudget werd afgenomen. Vanaf dat moment diende bij volgende contacten de reclutering voor de tijdsbudget-enquête VOOR de APS-vragenlijst te geschieden.

3.5.1 Eerste Golf (15/4/99 – 15/7/99)

Elke enquêteur kreeg een contactdossier mee waarin zowel de oorspronkelijke steekproefeenheid als de (indien beschikbaar) zes gematchte reserveadressen zitten. Voor het contact met de respondent werden de volgende richtlijnen uitgezet:

- Eerste contact (APS-vragenlijst + uitleg dagboekjes)

Voor ieder adres: eerste contact vond plaats op weekdays na 17.00 u of tijdens het weekend. Bij afwezigheid van de respondent werd tot tweemaal terug contact opgenomen, op verschillende uren en dagen. Indien mogelijk werd een afspraak gemaakt bij het eerste contact indien het interview niet onmiddellijk kon doorgaan.

Een adres kon slechts opgegeven worden:

- indien het adres onjuist bleek (adres bestond niet, respondent woonde niet (meer) op het aangeduide adres)
- na een weigering, overlijden, taalprobleem
- na onmogelijkheid om het interview af te nemen na drie pogingen

In dit geval moest overgegaan worden tot vervanging. Per initiële respondent waren 6 reserves voorzien die qua leeftijd, geslacht en woonplaats identiek zijn. Deze reserves werden gebruikt indien er non-respons optrad of het adres om een andere reden vervangen diende te worden. De vervangadressen van één adres kunnen/mogen niet gebruikt worden voor een ander adres.

De hele contactprocedure werd geregistreerd op contactbladen.

Er werd in eerste instantie besloten om de eerste invuldag van de dagboekjes te laten samenvallen met de dag vlak na het eerste bezoek van de enquêteur. De respondent startte evenwel met het invullen van de dagboekjes de avond van de dag van het interview om 20u.

- Tweede contact (overlopen dagboekjes + tweede vragenlijst)

In principe werd bij het eerste bezoek (APS) een afspraak gemaakt voor het tweede bezoek. Bij de afwezigheid/onbeschikbaarheid trachtte de enquêteur een tweede afspraak te organiseren.

Dimarso voorzag in de mogelijkheid van een derde bezoek, als bij gebrek aan tijd bij het tweede bezoek de gehele vragenlijst niet kon afgewerkt worden.

In totaal waren er dus 2047 contactdossiers beschikbaar. De enquêtes die gerealiseerd werden op basis van de originele contactdossiers zijn de enquêtes die gerealiseerd zijn in wat we de eerste golf noemen. In totaal werden er 881 volledige dossiers verwezenlijkt. Een volledig geslaagd dossier betekent dat bij de respondent 1 APS-enquête, 7 volledige dagen dagboekregistratie en 1 tweede vragenlijst³ kon worden gerealiseerd. Verder werden er voor de Administratie Planning en Statistiek 1068 niet-gekoppelde APS-enquêtes gerealiseerd.

3.5.2 Tweede Golf (1/9/99 – 15/10/99)

Het einde van het veldwerk was gepland voor 30 juni 1999. Door de strenge kwaliteitsbewaking van onzentwege en een gebrekkige organisatie bij Dimarso, werd het streefdoel van 2000 enquêtes op die datum niet gehaald. In onderlinge afspraak met dhr. Luk Bral (verantwoordelijk voor de APS-survey) werd toen besloten het veldwerk gedurende de zomervakantie te staken en te hervatten begin september. De vertekeningseffecten van zulk een periode zijn immers vrij groot. Het veldwerk werd op 1 september 1999 terug opgestart. Om te vermijden dat we te grote vertragingen zouden oplopen op de timing die in samenspraak met de stuurgroep werd vastgelegd, werd het einde van de tweede golf gepland voor 15 oktober 1999. Ter opvolging van de vereiste kwaliteitsnormen voerde het onderzoeksbureau, een strengere kwaliteitsbewaking, zowel initieel bij de briefings als bij het veldwerk. Deze aanpak heeft zijn vruchten afgeworpen wanneer we vaststellen dat op zes weken tijd bijna $\frac{3}{4}$ van het aantal volledige dossiers werden verwezenlijkt die gedurende de 12 weken tijdens de eerste golf gerealiseerd werden, namelijk 652. In het totaal, eerste en tweede golf samen, werden dus 1533 volledige dossiers bereikt, maar niet de 2000 dossiers die we ons als doel vooropgesteld hadden. Voor de Administratie Planning en Statistiek werden nog 308 niet-gekoppelde APS-vragenlijsten verzameld. Ook hier werd met een totaal van 1376 het streefdoel van 1500 vragenlijsten niet gehaald. Uit een responsanalyse (zie later) blijkt echter dat de respondenten van de gekoppelde APS-sen niet veel verschillen van de respondenten van de niet-gekoppelde APS-sen. Indien de bruikbare gekoppelde APS-sen, d.i. gekoppelde APS-sen die als eerste voorkomen in een dossier, bij de niet-gekoppelde APS-sen worden geteld, bekomt men 1807 vragenlijsten en is het streefdoel ruim overschreden.

---

³ In 8 gevallen verspreid over de twee golven werd echter geen 2e vragenlijst bekomen. Deze cases werden toch weerhouden vermits toch behoorlijk veel gegevens over deze respondenten beschikbaar zijn ook zonder deze tweede vragenlijst.

Op basis van de resultaten van de eerste golf bleek dat de eerste invuldag niet gelijk verdeed was over de dagen van de week. Aangezien het belangrijk was dat een gelijke spreiding van de startdagen over de dagen van de week bekomen werd (om vertekening te voorkomen) werd bij de tweede golf bij elk pakket een lijst met startdagen meegestuurd. De interviewer bepaalde zelf op welke dag de respondent zou starten (in functie van de nog beschikbare dagen op de lijst). Er diende evenwel voor gezorgd worden dat deze dag zo nauw mogelijk aansloot bij de dag waarop de APS-enquête werd afgenomen: bij voorkeur de dag onmiddellijk na de APS-enquête. Indien dit niet meer mogelijk was, de dag volgend op deze dag.

3.6 Groen nummer

Voor bijkomende informatie en vragen i.v.m. de legitimiteit van de enquêteurs konden respondenten terecht op het groene nummer bij Dimarso. Ook konden zij hier terecht voor bijkomende inlichtingen betreffende het invullen van de enquête. Bij Dimarso werd deze groene lijn op weekdays bemand tussen 17.00 en 21.00 uur. Op andere momenten was er een antwoordapparaat voorzien. De telefonisten die deze lijn bemanden, kregen een uitgebreide briefing over het doel en de methode van onderzoek en de inhoud van de vragenlijst. In totaal kwamen 89 oproepen binnen tijdens de openingsuren van deze groene nummers; er werden 93 vragen gesteld. In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de inhoud van deze oproepen. Oproepen rechtstreeks bij de VUB of bij Dimarso zijn hier niet in opgenomen.

TABEL 2: VRAGEN GROEN NUMMER

	N	%
algemene informatie over de studie	23	25
Hulp bij het invullen van de vragenlijst	3	3
Wenst nog bijkomende dagboekjes te ontvangen	3	3
Weigering om dagboekjes verder in te vullen	56	60
echtheid van de studie verifiëren	2	2
waarom ben ik gekozen?	1	1
wat doet men met de resultaten?	1	1
andere redenen	4	4
Totaal	93	100

De aanleiding waardoor men belde werd eveneens geregistreerd. In onderstaande tabel wordt hiervan een overzicht gegeven.

TABEL 3: AANLEIDING TELEFOON GROEN NUMMER

	N	%
introdunctiebrief	47	52
face-to-face interview	6	7
dagboekjes	9	10
andere aanleiding	1	1
weet niet/ geen antwoord	28	31
Totaal	91	100

3.7 Incentives

Voor dit onderzoek werd aan iedere respondent die meewerkte aan het ganse onderzoek een incentive gestuurd. De respondent had de keuze uit:

- aankoopbon FNAC van 500 BF
- aankoopbon warenhuis van 500 BF
- 5 krabbiljetten 'WIN FOR LIFE'

In totaal werd 355 maal voor een FNAC-bon gekozen, 635 maal voor een aankoopbon in een warenhuis en 623 maal voor de krabbiljetten.

Wanneer de respondenten ons lieten weten dat zij geen incentive hadden ontvangen (via groene lijn of tijdens telefonische controles), werd steeds een incentive gestuurd (ook al betrof het een onvolledig dossier). Deze incentives zijn niet in de telling opgenomen (we schatten dat het om ongeveer 10 à 20 incentives gaat).

4 NABESCHOUWING VAN HET VELDWERK

4.1 Algemeen resultaat en timing

Na de eerste briefing op 14 april ging het veldwerk van start. Het veldwerk duurde tot 15 oktober. In totaal werden 1533 volledige dossiers gerealiseerd en nog eens 1376 niet vertekende APS-enquêtes voor de Administratie Planning en Statistiek.

4.2 Controle van de kwaliteit en enquêteurs

4.2.1 Kwaliteitscontrole

Alle gerealiseerde (volledige en onvolledige) dossiers werden door Dimarso aan een eerste nazicht onderworpen. Deze hield onder andere een controle in van:

- Respecteren van de contactprocedure
- Respecteren van filters en doorverwijzingen
- Volledigheid van de enquête
- De consistentie van bepaalde vragen

Voor de dagboekjes kwam hier nog bij:

- nagaan of de data van de zeven dagboekjes elkaar opvolgen
- nagaan of de uren in de dagboekjes elkaar opvolgen
- nagaan of er zeven dagboekjes zijn ingevuld
- nagaan consistentie van de dagboekjes

Wanneer er kleine fouten ontdekt werden, werd dit gesignaleerd aan de enquêteur. Meestal konden kleine gebreken door een eenvoudig telefoontje naar de respondent worden verholpen.

Dit waren gevallen waarbij:

- er één of een beperkt aantal vragen niet gesteld werden door bv. een foute opvolging van een filter
- onduidelijkheden omwille van een slecht handschrift
- het aankruisen van twee antwoorden bij een vraag met slechts één antwoord mogelijk

Bij meer ernstige gebreken werden de reeds gerealiseerde dossiers van de enquêteur nagekeken. Bovendien werd er een controle uitgevoerd naar de echtheid van het interview. Verder werd het dossier naar dezelfde of een andere enquêteur teruggestuurd om deze bij de respondent zelf te vervolledigen.

4.2.2 Controle van de enquêteurs

In de loop van het veldwerk werden er door Dimarso in totaal 1038 telefonische controles uitgevoerd. Bij 61 dossiers werd getracht een telefonische controle uit te voeren, maar is dit niet gelukt omwille van diverse redenen (weigering, geen telefoonnummer...).

Deze controles gebeurden enerzijds toevallig. Van alle enquêteurs werden een aantal dossiers gecontroleerd. Anderzijds gebeurden de controles ook gericht, wanneer uit het nakijken van de dossiers op papier een indicatie van mogelijke onregelmatigheden werd vastgesteld. Indien bij een bepaalde enquêteur mogelijke onregelmatigheden werden vastgesteld, werden alle gerealiseerde enquêtes van de betreffende enquêteur gecontroleerd.

Bij deze controles werd ondermeer gevraagd of de enquêteur langsgekomen was, wie er bevestigd was geweest, of er kaarten werden getoond en hoe lang het interview duurde. Een viertal vragen uit de vragenlijst werden nogmaals telefonisch bevestigd en vergeleken met de antwoorden in de vragenlijst. Bij

de telefonische controles in de tweede golf van het veldwerk werden op ons verzoek een aantal vragen toegevoegd.

Zelf voerden we ook nog eens 130 controles uit. Daar wij vastgestelde onregelmatigheden doorgaven aan het onderzoeksbureau en hen om verantwoording vroegen, werd de druk op het onderzoeksbureau verhoogd en het algemene kwaliteitsniveau opgetrokken. Sommige van deze controles overlaptten met controles reeds gevoerd door Dimarso.

Dimarso registreerde de antwoorden op de controlevragen die ook in de eigenlijke vragenlijst waren opgenomen met de antwoorden tijdens de eigenlijke enquête zodanig dat eventuele afwijkingen konden geregistreerd worden. De antwoorden op de controlevragenlijsten (of de code die de afwijking aanduidde) werden ingegeven in een excel-file. Deze file werd ons overgemaakt zodat een volledig beeld verkregen werd van de controles uitgevoerd bij Dimarso. Onregelmatigheden werden nog eens door ons nagegaan samen met de bestaande vragenlijsten, maar bleken soms niet gegrond:

- 521072: alles afgegeven bij eerste bezoek en geen tweede vragenlijst
MAAR: vragenlijst 2 wel aanwezig en alles wijst erop dat de antwoorden niet verzonden werden
- 5612131: vrouw wil niets over interview los laten
MAAR: vragenlijsten lijken in orde en niet verzonden en overige gecontroleerde dossiers van respondent zijn ok
- 711082: geen enquêteur langsgeweest
MAAR: wel vragenlijst en boekjes. Lijken niet verzonden, erg consistent.
Bovendien leeftijd van respondent komt overeen met leeftijd in steekproef (kon de interviewer niet weten)
- 6011072: dagboekjes nooit komen ophalen
MAAR: uit vragenlijst blijkt dat hij niet wou deelnemen aan dagboekjes omdat hij geen tijd had en bovendien heeft ook Dimarso de respondent gecontroleerd en meldde hij hen dat hij niet had deelgenomen aan de dagboekjes

Op basis van de controles werden toch ook nog verscheidene interessante vaststellingen gedaan:

- 2 interviewers fraudeerden (= 13 dossiers)
- aanvaardbare moeilijkheidsgraad van de dagboekregistratie
- In twee gevallen werd de verkeerde respondent bevraagd (7611112 + 7021032).
- 1 respondent (7722022) meldde ons dat hij eigenlijk in het begin niet veel van de dagboekjes begrepen had en dus de eerste twee dagen slecht had ingevuld. De controle van Dimarso bij dezelfde respondent had niets abnormaal opgeleverd. De dagboekjes zijn wel in het bestand opgenomen, maar zijn ons niet geleverd.
- 3 vragenlijsten werden telefonisch afgenomen
- In één geval werden de dagboekjes niet terug opgehaald (6512042). Dit bleek uit een controle door onze vakgroep uitgevoerd. Dimarso, die deze respondent ook had gecontroleerd, meldde geen probleem.

- In 49 gevallen (21 enquêteurs) werd er volgens de respondent geen tweede vragenlijst afgenomen, hoewel men wel had deelgenomen aan de dagboekjes. Slechts van 4 respondenten werd er echter effectief geen vragenlijst teruggevonden in de datafile. Om zeker te zijn dat het hier niet om fraude handelt, werden de vragenlijsten nog eens bekeken van de enquêteurs waarbij dit meer dan eens voorvalt.
- In 15 gevallen werd niet gevraagd om aan het tweede deel van het onderzoek (de dagboekjes) mee te werken.
- In 81 gevallen werd geen gebruik gemaakt van de antwoordkaarten.
- Bovendien bleek dat 266/1038 (of ongeveer 1/4) van de respondenten tijdens de controle een ander antwoord gaven op de vraag naar hun statuut dan tijdens het face-to-face interview. Ons insziens kan dit te maken hebben met het feit dat de vraag tijdens de controles uit haar context wordt gerukt. In het interview zelf is zij opgenomen in een batterij vragen over het beroep en kan er dus accurater worden geantwoord.

4.3 Respons overzicht

4.3.1 Algemeen overzicht van de respons

In bijlage 3⁴ worden ter verduidelijking alle mogelijke soorten dossiers weergegeven rekening houdend met de twee vormen van steekproeven en de verschillende scenario's die binnen de afzonderlijke steekproeven mogelijk zijn.

Binnen de steekproef van de niet-gekoppelde dossiers, d.i. de steekproef voor de Administratie Planning en Statistiek (n=1534), zijn er 3 mogelijke scenario's die tot succes leiden:

- 1) De eerste respondent die meedoet aan de APS doet onmiddellijk mee aan de dagboekjes (zie dossier 1 in tabel 5) (n=781)⁵.
- 2) Een eerste respondent doet mee aan de APS-vragenlijst maar weigert deel te nemen aan de dagboekjes. In dat geval levert deze respondent een bruikbare vragenlijst op voor de APS, maar geen bruikbaar dossier voor de VUB. In principe worden de volgende adressen binnen deze bundel gekoppeld, daar reeds een zuivere APS werd gerealiseerd (bv. dossier 2 en 3 in de tabel). Het volgende succesvolle contact zou dus moeten leiden tot een volledig dossier (APS+TB+2de vragenlijst). In de praktijk blijkt dit echter niet altijd het geval te zijn. Het kan bijvoorbeeld dat iemand aanvankelijk toezegt mee te werken aan de vragenlijsten en de dagboekregistratie, maar na de APS weigert verder te gaan. Dan moet verder worden gegaan tot een volledig dossier kan worden gerealiseerd. De middelste APS heeft noch voor de APS als voor de VUB waarde (bv. dossier 4 in de tabel). In het totaal zijn er 359 gevallen waar binnen eenzelfde dossier, bij verschillende respondenten een bruikbare APS en een volledig dossier is verwezenlijkt.

---

⁴ De cijfers werden berekend op de uiteindelijke datafile. Dossiers die wel tot een resultaat leidden maar die geschrapt werden omdat ze niet voldeden aan de kwaliteitsvereisten, worden dus niet aanzien als een volledig dossier.

⁵ Dossiers waarvoor de follow-up vragenlijst ontbreekt, werden hier ook bijgeteld.

- 3) Een derde scenario levert enkel een bruikbare APS op en leidt niet tot een volledig dossier (zie dossiers 5 en 6). Dit blijkt het geval voor 236 dossiers.

In de niet-gekoppelde steekproef kan men tevens twee resultaten bekomen die niet tot een succes leiden. Het kan dat een dossier wordt uitgezet, maar dat bij geen van de zeven respondenten een APS en/of een volledig dossier kan worden verwezenlijkt (bv. dossier 7). Daarnaast is het mogelijk dat een dossier niet wordt uitgezet door het onderzoeksbureau. In dat geval zijn er dus geen contactpogingen door een enquêteur. In 156 gevallen is er sprake van één van deze laatste twee scenario's.

Voor de gekoppelde dossiers (n=513), die dus onmiddellijk tot een volledig dossier moeten leiden, is er theoretisch maar één scenario mogelijk. Ofwel doet een respondent mee aan het gehele pakket (n=371), ofwel doet hij aan niets mee (bv. dossier 1535). Een respondent die enkel een APS realiseert kan dus eigenlijk niet. Doch blijken dergelijke gevallen in de praktijk voor te komen. Het kan bijvoorbeeld dat de respondent zich na het afleggen van de enquête bedenkt of dat hij de boekjes slecht invulde. In 22 dossiers is er vooraleer men een respondent vond die een volledig dossier afleverde een respondent geweest die enkel een APS invulde (bv. dossier 1536). In 38 gevallen is er wel een respondent geweest die een APS aflegde, maar is men er niet toe gekomen een volledig dossier te realiseren (bv. dossier 1537). De respondenten die enkel in een APS resulteerden in de gekoppelde steekproef zijn in principe niet bruikbaar, noch voor de APS, noch voor de VUB. Er kan wel worden geargumenteed dat de APS zou kunnen gebruik maken van deze vragenlijsten aangezien de respondenten toch deelnamen⁶. Ook in de niet gekoppelde steekproef is het mogelijk dat een dossier zonder succes wordt afgerond of dat het niet werd uitgezet door het onderzoeksbureau (n=82).

Samenvattend maakt dit alles dat de VUB kan beschikken over 1533 (=781+359+371+22) volledige dossiers (APS+TB+2de vragenlijst⁷) en de APS over 1376 (=781+359+236) niet-vertekende APS vragenlijsten. Indien de APS ook gebruikt maakt van de gekoppelde dossiers dan beschikken zij over 1807 (1376+371+22+38) vragenlijsten.

4.3.2 Aard van de non-respons

Zoals aangegeven moet er dus een onderscheid gemaakt worden tussen de respons voor het TOR-tijdsbudget-onderzoek enerzijds en voor de APS-enquête anderzijds, vermits beide onderzoeken met een verschillend gegevensbestand zullen werken. Uiteindelijk worden er voor het TOR-onderzoek meer adressen gebruikt, daar de enquêteurs na een geslaagde APS-enquête hun dossier nog verder moeten vervolledigen om zo een volledig geslaagd dossier (d.i. APS + dagboekjes) te realiseren. Deze adressen zouden echter niet gebruikt worden indien men enkel data zou verzamelen voor de APS-enquête. Bovendien gebruikt men bij het APS-onderzoek in principe enkel de niet-gekoppelde dossiers, dus de adressen van de gekoppelde dossiers mogen hier niet meegerekend worden.

---

⁶ Uit de frequentieverdelingen blijkt trouwens dat de respondenten van de gekoppelde APS-vragenlijsten, niet zozeer verschillen van de respondenten van de niet-gekoppelde APS-vragenlijsten.

⁷ In 8 gevallen is er echter geen 2e vragenlijst voorhanden. Deze zijn toch in de respons opgenomen, vermits zoveel data van deze respondenten wel gekend zijn, zodat het zonde zou zijn niet met deze gegevens te werken.

In totaal werden er voor het TOR-onderzoek 5728 adressen gebruikt. Hiervan heeft 26.8% de dagboekjes ingevuld. Deze respons ligt behoorlijk laag, maar is ook een erg conservatieve schatting van de respons. Als we in de berekening de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen', die eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, buiten beschouwing laten, bedraagt de respons 28.4%. Deze cijfers liggen hoger dan de 20 à 25% respons die in de laatste Nederlandse tijdsbestedingsonderzoeken werden gehaald. De aard van de non-respons kan opgemaakt worden uit tabel 4.

TABEL 4 AARD VAN DE NON-RESPONS

Gebruikte adressen	TOR		APS	
Contact met respondent				41,2%
Dagboekje gerealiseerd	1533	26,8%	846	25,3%
Enkel APS gerealiseerd	700	12,2%	530 ⁸	15,9%
Afspraak gemaakt	1	0,0%	0	0,0%
Ziek, gehandicapt of dement	95	1,7%	38	1,1%
Vakantie of zakenreis	96	1,7%	63	1,9%
Thuis, niet in de gelegenheid	44	0,8%	29	0,9%
Weigering	1788	31,2%	988	29,6%
* <i>Overleden</i>	10	0,2%	5	0,1%
* <i>Verhuisd</i>	63	1,1%	33	1,0%
* <i>Taalbarrière</i>	129	2,3%	61	1,8%
Andere	88	1,5%	54	1,6%
Geen contact				
Retour brief	1	0,0%	0	0,0%
Niemand thuis na 2 bezoeken	5	0,1%	4	0,1%
Niet thuis	709	12,4%	434	13,0%
Thuis, niet opengedaan	33	0,6%	20	0,6%
* <i>Adres onvindbaar</i>	45	0,8%	26	0,8%
* <i>Op adres wonen anderen</i>	75	1,3%	41	1,2%
Andere	65	1,1%	43	1,3%
Probleem enquêteur	90	1,6%	90	2,7%
Db voldoet niet aan kwaliteitsvereisten	128	2,2%	0	0,0%
APS voldoet niet aan kwaliteitsvereisten	29	0,5%	37	1,1%
Totaal gebruikte adressen	5727	100,0%	3342	100,0%

⁸ Hier is er sprake van 530 respondenten waarbij enkel een vragenlijst werd afgenomen en dus geen dagboekje. Dit aantal verschilt van '236' vermeld op de vorige pagina vermits het daar gaat over dossiers die enkel tot een APS hebben geleid en hier gekeken wordt naar het resultaat voor elke respondent afzonderlijk.

Op deze cijfers hoeft men zich niet blind te staren. De gebruikte adressen zijn gebundeld in dossiers per zeven adressen. Deze dossiers zijn aangelegd om de lage respons wat te compenseren, door voor elk adres 6 vervangadressen te voorzien. Indien men telkens met slechts één adres had gewerkt en niet met dossiers, dan had men een respons gehad van 31.7%. De huidige 27.0% respons ligt lager, maar moet de scheve verdelingen qua leeftijd, geslacht en woonplaats grotendeels opvangen. Een meer gedetailleerde tabel over de aard van de respons, opgesplitst naar de zeven adressen binnen een dossier, kan men terugvinden in bijlage 4.

Nu beschikken we dus over een steekproef die een getrouwere weergave vormt van de Vlaamse samenleving dan wanneer we maar één enkel adres hadden gebruikt, al is het duidelijk dat we tot analyses kunnen overgaan bepaalde groepen die onder- of oververtegenwoordigd zijn in onze steekproef een wegingcoëfficiënt zullen moeten geven (zie later). Het kan bijvoorbeeld dat laaggeschoolde vrouwen of druk bezette mannen ondervertegenwoordigd zijn ten aanzien van hun reële verdeling in de bevolking en middengeschoolde huisvrouwen oververtegenwoordigd. In dat geval krijgen de eerste groepen een coëfficiënt die in analyses een hoger gewicht toekent aan de antwoorden van de leden van deze groep die in ons bestand voorkomen. De groep huisvrouwen krijgt dan een coëfficiënt die hun antwoorden een lager gewicht geven in analyses.

Voor het APS-onderzoek ligt de respons uiteraard hoger. Er zijn 3342 adressen gebruikt en hiervan heeft 41.2% een voor het onderzoek 'bruikbare' APS-enquête ingevuld. Met 'bruikbaar' bedoelen we een enquête die niet gekoppeld is en die de eerste is in een dossier. Ook hier kunnen we de categorieën weglaten die eigenlijk niet tot de onderzoekspopulatie behoren. De respons stijgt dan tot 43.3%. Indien men telkens met slechts één adres had gewerkt en niet met dossiers, dan verkrijgen we een respons van 48.2%. Voor de aard van de non-respons verwijzen we naar tabel 4. In Bijlage 4 vindt men tevens een meer gedetailleerde tabel met de non-respons, opgesplitst naar de zeven adressen binnen een dossier. In deze bijlage kan men ook de respons bekijken indien men gebruik maakt van zowel gekoppelde als niet-gekoppelde APS-vragenlijsten.

Indien men de respons zou berekenen aan de hand van het aantal gebruikte dossiers in plaats van het aantal gebruikte adressen, zou de respons voor het TOR-onderzoek (met alle categorieën van de non-respons zoals ze in tabel 4 terug te vinden zijn) 74.9% (= 1533/2047) bedragen en voor het APS-onderzoek 89.7% (= 1376/1534). Dit overschat natuurlijk ruim de echte respons, maar geeft een andere manier weer om naar de respons te kijken.

4.3.3 Aantal gerealiseerde enquêtes per gemeente voor de verschillende golven

De tabellen die hieronder worden weergegeven bestaan uit twee delen. In de drie middelste kolommen wordt steeds het aantal gerealiseerde enquêtes weergegeven voor het APS-onderzoek en in de drie laatste kolommen voor het TOR-onderzoek en dit per provincie en voor Brussel. Bij het APS-onderzoek gaat het in deze tabellen evenwel steeds om zowel de niet-gekoppelde als de gekoppelde enquêtes die a.h.v. het plusteken van elkaar worden onderscheiden. Het is belangrijk de niet-gekoppelde en de gekoppelde enquêtes gescheiden te houden, vermits de respons van de gekoppelde enquêtes kan beïnvloed zijn door de extra inspanning die men moet leveren voor het invullen van de dagboekjes.

TABEL 5 AANTAL GEREALISEERDE ENQUETES IN VLAAMS_BRABANT

Post-code	Begin Respnr	Gemeente	APS			TOR		
			# enq.	Golf 1	Golf 2	# enq.	Golf 1	Golf 2
1560	20	Hoeilaart	12+3	4+0	8+3	7	0	7
1700	19	Dilbeek	8+2	8+2	0	4	4	0
1701	19	Dilbeek	1+1	1+1	0	2	2	0
1702	19	Dilbeek	1+1	1+1	0	3	2	1
1703	19	Dilbeek	1+0	1+0	0	2	2	0
1745	22	Opwijk	11+4	11+0	0+4	15	5	10
1780	23	Wemmel	11+2	10+0	1+2	11	0	11
1840	21	Londerzeel	23+8	22+4	1+4	29	19	10
3000	32	Leuven	7+3	6+1	1+2	14	9	5
3001	32	Leuven	12+1	7+1	5+0	7	4	3
3010	32	Leuven	12+6	5+1	7+5	16	1	15
3012	32	Leuven	3+2	1+1	2+1	5	1	4
3018	32	Leuven	1+0	1+0	0	1	1	0
3020	28	Herent	11+4	9+4	2+0	13	9	4
3130	25	Begijnendijk	11+4	10+0	1+4	11	0	11
3140	30	Keerbergen	13+3	13+3	0	10	9	1
3150	27	Haacht	11+4	6+0	5+4	9	0	9
3190	26	Boortmeerbeek	9+2	5+0	4+2	8	1	7
3191	26	Boortmeerbeek	3+2	1+0	2+2	2	0	2
3200	24	Aarschot	6+2	4+0	1+2	5	2	3
3201	24	Aarschot	4+1	2+0	2+1	5	1	4
3202	24	Aarschot	3+1	2+0	1+1	4	2	2
3220	29	Holsbeek	8+3	4+0	4+3	10	0	10
3221	29	Holsbeek	1+1	0	1+1	2	0	2
3270	33	Scherpenheuvel-Zichem	4+1	4+1	0	4	4	0
3271	33	Scherpenheuvel-Zichem	7+1	7+1	0	7	7	0
3272	33	Scherpenheuvel-Zichem	1+2	1+2	0	4	4	0
3390	34	Tielt-Winge	22+6	17+0	5+6	22	5	17
3391	34	Tielt-Winge	2+2	1+0	1+2	5	1	4
3470	31	Kortenaken	5+1	0	5+1	5	0	5
3471	31	Kortenaken	0	0	0	0	0	0
3472	31	Kortenaken	2+0	0	2+0	2	0	2
3473	31	Kortenaken	5+3	0	5+3	7	0	7
Totaal			230+76	164+23	66+53	251	95	156

TABEL 6 AANTAL GEREALISEERDE ENQUETES IN LIMBURG

Post-code	begin respnr	Gemeente	APS			TOR		
			# enq.	Golf 1	Golf 2	# enq.	Golf 1	Golf 2
3500	72	Hasselt	18+6	18+6	0	20	20	0
3501	72	Hasselt	0	0	0	0	0	0
3510	72	Hasselt	2+0	2+0	0	2	2	0
3511	72	Hasselt	2+0	2+0	0	2	2	0
3512	72	Hasselt	1+2	1+2	0	4	3	1
3600	71	Genk	11+4	11+3	0+1	13	12	1
3650	76	Dilsen-Stokkem	12+3	12+0	0+3	9	1	8
3670	80	Meeuwen-Gruitrode	12+4	12+4	0	16	16	0
3680	77	Maaseik	33+12	7+0	26+12	41	0	41
3770	81	Riemst	1+0	1+0	0	0	0	0
3800	74	Sint-Truiden	22+5	12+0	10+5	21	6	15
3803	74	Sint-Truiden	0+1	0	0+1	1	0	1
3806	74	Sint-Truiden	0	0	0	0	0	0
3830	82	Wellen	8+2	8+2	0	7	7	0
3832	82	Wellen	3+1	2+0	1+1	3	1	2
3910	78	Neerpelt	12+4	12+4	0	16	16	0
3930	79	Hamont-Achel	12+4	12+4	0	15	14	1
3950	75	Bocholt	12+4	11+4	1+0	16	15	1
3970	73	Leopoldsburg	9+3	9+3	0	11	9	2
3971	73	Leopoldsburg	3+1	3+1	0	5	5	0
Totaal			173+56	135+33	38+23	202	129	73

TABEL 7 AANTAL GEREALISEERDE ENQUETES IN ANTWERPEN

Post-code	begin respnr	Gemeente	APS			TOR		
			# enq.	Golf 1	Golf 2	# enq.	Golf 1	Golf 2
2000	90	Antwerpen	4+1	2+0	2+1	6	3	3
2018	90	Antwerpen	7+2	3+2	4+0	7	3	4
2020	90	Antwerpen	3+0	3+0	0	1	1	0
2030	90	Antwerpen	3+0	2+0	1+0	2	1	1
2040	90	Antwerpen	0	0	0	1	1	0
2050	90	Antwerpen	2+0	1+0	1+0	0	0	0
2060	90	Antwerpen	8+3	4+3	4+0	10	7	3
2070	6	Zwijndrecht	22+3	20+0	2+3	13	0	13
2100	91	Antwerpen	10+2	9+2	1+0	8	8	0
2140	91	Antwerpen	4+1	4+1	0	5	5	0
2170	92	Antwerpen	9+3	9+1	0+2	8	5	3
2180	92	Antwerpen	5+1	4+0	1+1	6	2	4
2200	13	Herentals	24+8	24+8	0	32	32	0
2230	15	Herselt	12+4	10+0	2+4	12	2	10
2260	18	Westerlo	24+8	24+8	0	31	30	1
2270	14	Herenthout	12+3	12+0	0+3	10	3	7
2275	16	Lille	7+0	6+0	1+0	2	0	2
2390	7	Malle	12+4	5+0	7+4	15	0	15
2400	17	Mol	12+4	12+4	0	16	15	1
2500	10	Lier	12+4	12+0	0+4	12	2	10
2530	3	Boechout	19+8	10+6	9+2	26	16	10
2531	3	Boechout	5+0	4+0	1+0	4	3	1
2570	9	Duffel	12+4	12+3	0+1	15	14	1
2600	93	Antwerpen	9+4	2+1	7+3	11	2	9
2610	94	Antwerpen	10+1	6+0	4+1	7	4	3
2630	1	Aartselaar	6+3	0	6+3	6	0	6
2660	94	Antwerpen	5+4	4+3	1+1	12	8	4
2800	11	Mechelen	8+2	8+0	0+2	6	3	3
2811	11	Mechelen	0	0	0	0	0	0
2812	11	Mechelen	3+0	2+0	1+0	1	1	0
2830	12	Willebroek	16+3	12+0	4+3	8	1	7
2880	8	Bornem	8+2	8+2	0	9	9	0
2930	4	Brasschaat	30+10	21+4	9+6	30	16	14
2960	5	Brecht	22+8	11+4	11+4	26	11	15
9120	6	Zwijndrecht	0	0	0	0	0	0
Totaal			345+100	266+52	79+48	358	208	150

TABEL 8 AANTAL GEREALISEERDE ENQUETES IN WEST-VLAANDEREN

Post-code	begin respnr	Gemeente	APS			TOR		
			# enq.	Golf 1	Golf 2	# enq.	Golf 1	Golf 2
8000	36	Brugge	11+2	11+2	0	9	8	1
8200	36	Brugge	6+2	6+2	0	7	7	0
8210	38	Zedelgem	7+1	5+1	2+0	7	5	2
8211	38	Zedelgem	2+0	0	2+0	2	0	2
8310	36	Brugge	7+3	7+3	0	7	7	0
8370	35	Blankenberge	8+1	6+0	2+1	6	3	3
8380	36	Brugge	0	0	0	1	1	0
8400	47	Oostende	12+4	10+4	2+0	15	13	2
8450	46	Bredene	12+4	11+4	1+0	16	12	4
8490	37	Jabbeke	12+4	12+3	0+1	15	14	1
8520	43	Kuurne	12+4	12+4	0	13	13	0
8647	40	Lo-Reninge	12+4	11+0	1+4	14	0	14
8650	39	Houthulst	12+4	12+4	0	15	15	0
8670	51	Koksijde	11+4	10	1+4	12	2	10
8700	50	Tielt	12+4	12+4	0	15	15	0
8755	49	Ruislede	12+4	12+4	0	16	15	1
8790	45	Waregem	19+6	19+5	0+1	26	22	4
8791	45	Waregem	2+0	2+0	0	2	2	0
8792	45	Waregem	1+2	1+1	0+1	3	2	1
8793	45	Waregem	2+0	2+0	0	1	1	0
8800	48	Roeselare	59+20	47+13	12+7	73	46	27
8900	41	Ieper	5+1	5+1	0	6	6	0
8902	41	Ieper	2+2	2+2	0	2	2	0
8904	41	Ieper	1+1	1+1	0	2	2	0
8906	41	Ieper	0	0	0	0	0	0
8908	41	Ieper	4+0	4+0	0	3	3	0
8930	44	Menen	22+8	22+4	0+4	26	22	4
8940	42	Wervik	11+4	11+4	0	13	13	0
Totaal			276+89	253+66	23+23	327	251	76

TABEL 9 AANTAL GEREALISEERDE ENQUETES IN OOST-VLAANDEREN

Post-code	begin respnr	Gemeente	APS			TOR		
			# enq.	Golf 1	Golf 2	# enq.	Golf 1	Golf 2
9000	67	Gent	37+12	27+9	10+3	42	28	14
9030	67	Gent	7+2	5+1	2+1	8	5	3
9031	67	Gent	5+1	3+1	2+0	7	3	4
9032	67	Gent	4+2	2+1	2+1	3	2	1
9040	67	Gent	4+0	3+0	1+0	7	3	4
9041	67	Gent	7+1	6+1	1+0	5	4	1
9042	67	Gent	1+0	1+0	0	0	0	0
9050	67	Gent	10+5	3+2	7+3	11	5	6
9051	67	Gent	1+0	0	1+0	1	0	1
9052	67	Gent	1+0	1+0	0	3	2	1
9060	65	Zelzate	16+6	10+0	6+6	14	2	12
9160	70	Lokeren	12+4	12+0	0+4	16	1	15
9200	58	Dendermonde	12+4	12+4	0	15	15	0
9220	59	Hamme	12+4	9+0	3+4	15	0	15
9250	61	Waasmunster	12+4	12+4	0	15	15	0
9270	60	Laarne	4+2	3+1	1+1	4	3	1
9290	57	Berlare	12+4	0	12+4	15	0	15
9300	52	Aalst	6+3	4+1	2+2	7	3	4
9308	52	Aalst	4+0	1+0	3+0	4	1	3
9310	52	Aalst	0	0	0	0	0	0
9320	52	Aalst	2+1	0	2+1	2	0	2
9340	53	Lede	12+4	12+4	0	15	15	0
9400	54	Ninove	7+0	0	7+0	6	0	6
9402	54	Ninove	3+0	0	3+0	3	0	3
9403	54	Ninove	0	0	0	0	0	0
9404	54	Ninove	0	0	0	0	0	0
9406	54	Ninove	1+1	0	1+1	2	0	2
9420	56	Erpe-Mere	24+8	12+4	12+4	28	16	12
9620	55	Zottegem	36+12	28+3	8+9	43	21	22
9700	69	Oudenaarde	12+4	12+4	0	15	15	0
9900	63	Eeklo	12+4	12+4	0	13	13	0
9930	68	Zomergem	10+4	7+0	3+4	13	6	7
9931	68	Zomergem	1+0	0	1+0	1	0	1
9932	68	Zomergem	1+0	1+0	0	1	1	0
9940	66	Evergem	16+0	12+0	0+4	11	0	11
9960	62	Assenede	8+0	7+0	0+1	6	1	5
9961	62	Assenede	4+0	2+0	0+2	4	1	3
9968	62	Assenede	4+0	3+0	0+1	5	0	5

9990	64	Maldegem	10+3	10+3	0	11	11	0
9991	64	Maldegem	2+1	2+1	0	3	3	0
9992	64	Maldegem	0	0	0	0	0	0
Totaal			332+96	234+48	98+48	374	195	179

TABEL10 AANTAL GEREALISEERDE ENQUETES IN BRUSSEL

Post-code	begin respnr	Gemeente	APS			TOR		
			# enq.	Golf 1	Golf 2	# enq.	Golf 1	Golf 2
1000	84	Brussel	3+0	3+0	0	0	0	0
1020	84	Brussel	1+0	1+0	0	1	0	1
1030	88	Schaarbeek	0	0	0	0	0	0
1041	84	Brussel	0	0	0	0	0	0
1051	84	Brussel	0	0	0	0	0	0
1070	83	Anderlecht	10+2	8+0	2+2	8	0	8
1080	87	St Jans Molenbeek	4+1	4+0	0+1	3	3	0
1090	86	Jette	6+2	0	6+2	5	0	5
1120	84	Brussel	0	0	0	0	0	0
1130	84	Brussel	0	0	0	0	0	0
1190	85	Vorst	4+1	0	4+1	4	0	4
1200	89	St Lambrechts Woluwe	0	0	0	0	0	0
Totaal			28+6	16+0	12+6	21	3	18

5 NON-RESPONSANALYSE

Het doel van de non-responsanalyse is driedig. Ten eerste willen we nagaan van hoeveel mensen de enquêtes en de dagboekjes werden afgenomen in vergelijking met het aantal mensen die op één of andere manier weigerde deel te nemen aan het onderzoek.

Ten tweede werd aan de interviewers gevraagd om bij het eerste bezoek aan de respondent twee vragen te beantwoorden over de soort en de staat van de woning⁹ van de respondent en een bijkomende vraag over de staat waarin de woning zich bevindt, ongeacht of deze persoon mee wou werken of niet. Op deze manier kunnen we nagaan of de non-respons niet afhankelijk is van de soort en de staat van de woning. Deze laatste kunnen gelden als indicaties van de sociaal-economische status van de respondent.

⁹ Uit voorgaande onderzoeken is gebleken dat het soort en de staat van de woning een goede indicator is van de sociale klasse waartoe de respondent behoort.

Ten derde kon de interviewer op het contactblad ook aanduiden of de respondent die al dan niet aan het onderzoek wou meewerken, in het bezit was van een parlefoon aan het huis. Men kan verwachten dat deze mensen gemakkelijker hun deelname aan het onderzoek kunnen weigeren omdat ze niet oog in oog met de interviewer staan.

5.1 Aantal gerealiseerde enquêtes

De enquêteurs werd gevraagd om telkens wanneer een respondent weigerde mee te werken, te noteren wat de reden hiervoor was. Er werd een lijst meegegeven met de mogelijke redenen van niet-deelname. Een onderscheid werd gemaakt tussen twee categorieën. In de eerste categorie 'contact gehad met de respondent of huisgenoot' werden de volgende mogelijkheden aangereikt:

- 1) onmiddelijk interview afgenomen
- 2) afspraak gemaakt
- 3) overleden
- 4) respondent is verhuisd
- 5) taalbarrière
- 6) ziek, gehandicapt, dement
- 7) vakantie, zakenreis (tijdelijk afwezig)
- 8) thuis, maar niet echt in de gelegenheid
- 9) weigering
- 10) andere

In de tweede categorie 'geen contact met respondent of huisgenoot' werd een onderscheid gemaakt tussen:

- 1) niet thuis
- 2) wel thuis, maar niet opengedaan
- 3) adres onvindbaar/onbestaand/onbekend
- 4) op opgegeven adres wonen anderen
- 5) andere

De respons werd berekend op basis van het aantal gerealiseerde enquêtes (en dagboekjes) en het totaal aantal gecontacteerde personen. Het aantal gecontacteerde personen voor het APS-onderzoek is - zoals reeds vroeger aangehaald – kleiner dan het aantal gecontacteerde personen voor het TOR-tijdsbudget onderzoek, vermits bij de niet-gekoppelde dossiers na een geslaagde APS-enquête de overige adressen nog moesten benut worden tot een respondent werd gevonden die zowel aan de enquête als aan de dagboekjes wou deelnemen.

5.1.1 TOR-onderzoek (n=1533)

5.1.1.1 Golf 1 (n=881)

Voor het TOR-onderzoek werden in de eerste golf van 885 respondenten enquêtes en dagboekjes verkregen. Hiervan werden 441 respondenten bevraagd geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 198 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 102 aan de hand van de derde, 66 aan de hand van de vierde, 37 aan de hand van de vijfde, 20 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 17 aan de hand van de zevende adressen.

Van de originele steekproef werd in de eerste golf 30.7% gerealiseerd (441/1435). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons nog maar 28.5% (639/2241). Met de tweede vervangadressen 27.0% (741/2742), met de derde 26.2% (807/3077), met de vierde 25.7% (844/3281), met de vijfde 25.3% (864/3412) en met de zesde en tevens laatste vervangadressen 25.1% (881/3504). (zie tabel 12) Hoewel de respons steeds meer daalt naarmate er meer vervangadressen worden gebruikt, worden hierdoor wel scheve verdelingen qua leeftijd, geslacht en woonplaats grotendeels opgevangen (zie hoger: 4.3.2). Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen' eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de eerste golf 26.4% (881/881+2453).

TABEL11 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS DAGBOEKJES GOLF 1

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	441	50,1	994(924)	37,9(37,7)
Vervangadres 1	198	22,5	608(572)	23,2(23,3)
Vervangadres 2	102	11,6	399(382)	15,2(15,6)
Vervangadres 3	66	7,5	269(249)	10,3(10,2)
Vervangadres 4	37	4,2	167(156)	6,4(6,4)
Vervangadres 5	20	2,3	111(98)	4,2(4,0)
Vervangadres 6	17	1,9	75(72)	2,9(2,9)
Totaal	881	100,0	2623(2453)	100,0(100,0)

5.1.1.2 Golf 2 (n=652)

Toen bleek dat het nagestreefde doel van 2000 tijdsbudgetenquêtes niet zou worden behaald, werd besloten een tweede golf in het onderzoek te incorporeren. Deze tweede golf zou ingaan na de vakantiemaanden juli en augustus, en zou gebruik maken van de niet-gebruikte adressen uit de dossiers uit de 1e golf die nog niet volledig afgerond waren. Er werd m.a.w. gewoon een tijdsspanne van anderhalve maand extra voorzien om de dossiers verder af te werken.

Voor het TOR-onderzoek werden in de tweede golf van 652 respondenten enquêtes en dagboekjes verkregen. Hiervan werden 170 respondenten bevraagd, geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 143 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 92 aan de hand van de derde, 87 aan de hand van de vierde, 75 aan de hand van de vijfde, 47 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 38 aan de hand van de zevende adressen.

Van de originele steekproef werd in de tweede golf 34.6% gerealiseerd (170/491). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons 33.5% (313/935). Met de tweede vervangadressen 31.1% (405/1301), met de derde 30.5% (492/1611), met de vierde 30.3% (567/1852), met de vijfde 29.6% (614/2072) en met de zesde en tevens laatste vervangadressen 29.3% (652/2224). (zie tabel 14) Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen' eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de tweede golf 31.5% (652/652+1419).

TABEL13 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS DAGBOEKJES GOLF 2

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	170	26.1	321(294)	20,4(20,7)
Vervangadres 1	143	21.9	301(273)	19,2(19,2)
Vervangadres 2	92	14.1	274(245)	17,4(17,3)
Vervangadres 3	87	13.3	223(198)	14,2(14,0)
Vervangadres 4	75	11.5	185(169)	11,8(11,9)
Vervangadres 5	47	7.2	154(140)	9,8(9,9)
Vervangadres 6	38	5.8	113(100)	7,2(7,0)
Totaal	652	100.0	1571(1419)	100,0(100,0)

5.1.1.3 Golf 1&2 (n=1533)

Voor het TOR-onderzoek werden in het totaal van 1533 respondenten enquêtes en dagboekjes verkregen. Hiervan werden 611 respondenten bevroegd, geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 341 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 194 aan de hand van de derde, 153 aan de hand van de vierde, 112 aan de hand van de vijfde, 67 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 55 aan de hand van de zevende adressen.

Van de originele steekproef werd in beide golven samen 31.7% gerealiseerd (611/1926). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons 30.0% (952/3176). Met de tweede vervangadressen 28.3% (1146/4043), met de derde 27.7% (1299/4688), met de vierde 27.4% (1411/5152), met de vijfde 27.0% (1478/5484) en met de zesde en tevens de laatste vervangadressen 26.8% (1533/5728). (zie tabel 16) Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen' eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de eerste en tweede golf samen 28.4% (1533/1533+3873).

TABEL15 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS DAGBOEKJES GOLF 1&2

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	611	39.9	1315(1218)	31,3(31,4)
Vervangadres 1	341	22.2	909(845)	21,7(21,8)
Vervangadres 2	194	12.7	673(627)	16,0(16,2)
Vervangadres 3	153	10.0	492(447)	11,7(11,5)
Vervangadres 4	112	7.3	352(325)	8,4(8,4)
Vervangadres 5	67	4.4	265(238)	6,3(6,1)
Vervangadres 6	55	3.6	189(173)	4,5(4,5)
Totaal	1533	100.0	4195(3873)	100,0(100,0)

5.1.2 APS-survey (n=1376)

5.1.2.1 Golf 1 (n=1068)

Voor het onderzoek van de Administratie Planning en Statistiek werden in de eerste golf van 1068 respondenten enquêtes verkregen. Hiervan werden 581 respondenten bevroegd geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 235 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 108 aan de hand van de derde, 61 aan de hand van de vierde, 37 aan de hand van de vijfde, 18 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 28 aan de hand van de zevende adressen.

Van de originele steekproef werd in de eerste golf 49.0% gerealiseerd (581/1185). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons nog maar 46.2% (816/1765). Met de tweede vervangadressen 44.2% (924/2090), met de derde 43.0% (985/2411), met de vierde 42.4% (1022/2411), met de vijfde 41.9% (1040/2483) en met de zesde en tevens laatste vervangadressen 42.2% (1068/2531). (zie tabel 18) Hoewel de respons –behalve bij het laatste vervangadres- steeds meer daalt naarmate er meer vervangadressen worden gebruikt, worden hierdoor wel scheve verdelingen qua leeftijd, geslacht en woonplaats grotendeels opgevangen (zie hoger: 4.3.2). Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën ‘overleden’, ‘verhuisd’, ‘taalbarrière’, ‘adres onvindbaar’ en ‘op adres wonen anderen’ eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de eerste golf 44.2% (1068/1068+1347).

TABEL17 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS APS GOLF 1

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	581	54,4	604(553)	41,3(41,1)
Vervangadres 1	235	22,0	345(319)	23,6(23,7)
Vervangadres 2	108	10,1	217(208)	14,8(15,4)
Vervangadres 3	61	5,7	141(127)	9,6(9,4)
Vervangadres 4	37	3,5	82(74)	5,6(5,5)
Vervangadres 5	18	1,7	54(46)	3,7(3,4)
Vervangadres 6	28	2,6	20(20)	1,4(1,5)
Totaal	1068	100,0	1463(1347)	100,0(100,0)

5.1.2.2 Golf 2 (n=308)

Voor het onderzoek van de Administratie Planning en Statistiek werden in de tweede golf van 308 respondenten enquêtes verkregen. Hiervan werden 124 respondenten bevraagd, geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 61 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 42 aan de hand van de derde, 30 aan de hand van de vierde, 24 aan de hand van de vijfde, 19 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 8 aan de hand van de zevende adressen.

Van de originele steekproef werd in de tweede golf 44.4% gerealiseerd (124/279). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons 41.7% (185/444). Met de tweede vervangadressen 40.6% (227/559), met de derde 40.0% (257/642), met de vierde 39.4% (281/714), met de vijfde 39.0% (300/770) en met de zesde en tevens laatste vervangadressen 38.0% (308/811). (zie tabel 14) Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen' eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de tweede golf 40.4% (308/308+454).

TABEL17 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS APS GOLF 2

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	124	40,3	155(144)	30,8(31,7)
Vervangadres 1	61	19,8	104(92)	20,7(20,3)
Vervangadres 2	42	13,6	73(62)	14,5(13,7)
Vervangadres 3	30	9,7	53(45)	10,5(9,9)
Vervangadres 4	24	7,8	48(45)	9,5(9,9)
Vervangadres 5	19	6,2	37(33)	7,4(7,3)
Vervangadres 6	8	2,6	33(33)	6,6(7,3)
Totaal	308	100,0	503(454)	100,0(100,0)

5.1.2.3 Golf 1&2 (n=1376)

Voor het onderzoek van de Administratie Planning en Statistiek werden in het totaal van 1376 respondenten enquêtes verkregen. Hiervan werden 705 respondenten bevraagd, geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 296 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 150 aan de hand van de derde, 91 aan de hand van de vierde, 61 aan de hand van de vijfde, 37 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 36 aan de hand van de zevende adressen.

Van de originele steekproef werd in beide golven samen 48.2% gerealiseerd (705/1464). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons 45.3% (1001/2209). Met de tweede vervangadressen 43.5% (1151/2649), met de derde 42.3% (1242/2934), met de vierde 41.7% (1303/3125), met de vijfde 41.2% (1340/3253) en met de zesde en tevens de laatste vervangadressen 41.2% (1376/3342). (zie tabel 16) Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen' eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de eerste en tweede golf samen 43.3% (1376/1376+1800).

TABEL19 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS APS GOLF 1&2

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	705	51,2	759(697)	38,6(38,7)
Vervangadres 1	296	21,5	449(411)	22,8(22,8)
Vervangadres 2	150	10,9	290(270)	14,8(15,0)
Vervangadres 3	91	6,6	194(172)	9,9(9,6)
Vervangadres 4	61	4,4	130(119)	6,6(6,6)
Vervangadres 5	37	2,7	91(79)	4,6(4,4)
Vervangadres 6	36	2,6	53(52)	2,7(2,9)
Totaal	1376	100,0	1966(1800)	100,0(100,0)

5.1.3 APS-survey (n=1807)

Voor de Administratie Planning en Statistiek zijn dus 1376 vragenlijsten verzameld, wat een respons van 41.2% betekent. Dit zijn dus 1376 niet-vertekende vragenlijsten, afkomstig uit niet-gekoppelde dossiers. Zo'n dossier houdt in dat men eerst aan de respondent vraagt of zij/hij wil deelnemen aan de vragenlijst en daarna pas of zij/hij ook aan de dagboekjes wil deelnemen. Op die manier wordt de bereidheid om deel te nemen aan de vragenlijst niet aangetast door de inspanning die van de respondenten wordt gevraagd om zeven dagboekjes gedurende 1 week bij te houden. Het zou immers mogelijk zijn dat hierdoor bepaalde groepen uit de populatie meer of minder zouden vertegenwoordigd zijn in de uiteindelijke onderzoekspopulatie. Indien men echter de frequenties van een groot aantal variabelen (zie later) bekijkt, blijkt echter dat de respondenten van de gekoppelde APS-sen niet zo erg veel verschillen van de respondenten van de niet-gekoppelde APS-sen. Indien de Administratie Planning en Statistiek zou wensen, zou zij dus kunnen overwegen om dus niet enkel met de 1376 niet-gekoppelde vragenlijsten te werken, maar zowel met de gekoppelde als de niet-gekoppelde vragenlijsten, wat 1807 vragenlijsten oplevert.

Hier in deze paragraaf bespreken we enkel de respons voor zowel de eerste als de tweede golf van het APS-onderzoek. Voor een opdeling naar deze twee golven verwijzen we naar bijlage 4.

Indien men dus zowel de gekoppelde als de niet-gekoppelde vragenlijsten aanvaardt, dan werden in totaal, voor het onderzoek van de Administratie Planning en Statistiek, 1807 respondenten succesvol bevroegd. Hiervan werden 920 respondenten bevroegd, geselecteerd aan de hand van de eerste adressen uit de bundeltjes met nog eens 6 vervangadressen, 383 respondenten geselecteerd aan de hand van de tweede adressen, 200 aan de hand van de derde, 128 aan de hand van de vierde, 80 aan de hand van de vijfde, 49 aan de hand van de zesde en tenslotte nog eens 47 aan de hand van de zevende adressen.

TABEL21 BIJDRAGE ADRESSEN TOT (NON-) RESPONS APS GOLF 1&2

	Respons		Non-Respons	
	#	%	#	%
Origineel adres	920	50,9	1005(908)	38,4(38,1)
Vervangadres 1	383	21,2	601(551)	22,9(23,1)
Vervangadres 2	200	11,1	394(367)	15,0(15,4)
Vervangadres 3	128	7,1	257(233)	9,8(9,8)
Vervangadres 4	80	4,4	171(156)	6,5(6,5)
Vervangadres 5	49	2,7	121(106)	4,6(4,4)
Vervangadres 6	47	2,6	71(65)	2,7(2,7)
Totaal	1807	100,0	2620(2386)	100,0(100,0)

Van de originele steekproef werd in beide golven samen 47.8% gerealiseerd (920/1926). Samen met de eerste vervangadressen, bedraagt de respons 44.7% (1303/2913). Met de tweede vervangadressen 42.9% (1503/3507), met de derde 41.9% (1631/3893), met de vierde 41.3% (1711/4146), met de vijfde 40.8% (1760/4316) en met de zesde en tevens de laatste vervangadressen 40.8% (1807/4434). (zie tabel 16) Wanneer we rekening houden met het feit dat de categorieën 'overleden', 'verhuisd', 'taalbarrière', 'adres onvindbaar' en 'op adres wonen anderen' eigenlijk niet tot onze initiële onderzoekspopulatie behoren, bedraagt de respons van de eerste en tweede golf samen 43.1% (1807/1807+2386).

De respons ligt iets lager wanneer we met deze 1807 enquêtes werken in plaats van met de 1376 zuiver niet-gekoppelde enquêtes. Dit verschil is echter verwaarloosbaar en leidt er niet toe de steekproef van 1807 enquêtes te verwerpen ten gunste van deze van 1376.

5.2 Vergelijking tussen de respons en non-respons naar type woning, staat van de woning, omgeving van de woning en bezit van een parkefoon

De bedoeling van de non-responsanalyse is na te gaan of de non-respons al dan niet afhankelijk is van de soort woning en de staat waarin de woning zich bevindt, de omgeving van de woning en het al dan niet hebben van een parkefoon.

5.2.1 TOR-onderzoek (n=1533)

Met behulp van het programma lem kunnen we onderzoeken hoe de odds voor de categorieën van de afhankelijke variabele (resultaat van het contact) veranderen overeenkomstig de verschillende categorieën van de onafhankelijke variabelen (soort woning/staat van de woning/omgeving van de woning/parkefoon). Op basis van de multiplicatieve parameterschattingen berekenen we de semi-generalized en generalized oddratio's.

5.2.1.1 Resultaat van het contact naar soort woning

TABEL23 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - SOORT WONING

	APS + db	Weigering	Niet thuis
Vrijstaand huis	1,3516	0,9598	0,7708
Half-open bebouwing	1,1024	0,9630	0,9419
rijhuis	0,8235	1,0103	1,2020
handelshuis, boerderij...	1,3327	1,2247	0,6127
meergezinswoning	0,6115	0,8744	1,8702

$\chi^2 = 0,0$

TABEL24 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – SOORT WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS + db afgenomen
Vrijstaand huis	0,65 = 1/ 1.54	0,50 = 1/ 2	1,76
Half-open bebouwing	0,84 = 1/ 1.19	0,82 = 1/ 1.22	1,20
rijhuis		1,29	1,60
handelshuis, boerderij...	0,92 = 1/ 1.09	0,38 = 1/ 2.63	0,69 = 1/ 1.45
meergezinswoning		1,56	4,04
			0,40 = 1/ 2.50

Voor de generalized oddratio's contrasteren we één categorie van de afhankelijke variabele als referentiecategorie met alle andere categorieën van de afhankelijke variabele; we contrasteren dus 'APS en dagboekje afgenomen' met 'weigering' of 'niet thuis', en dit voor elke categorie van de onafhankelijke variabele ten opzichte van de andere categorieën van de onafhankelijke variabele.

$$\text{Generalized oddratio} = \frac{\tau_{ij}^{(I \times J)}}{\tau_{ik}^{(I-1) \times (J-1)}}$$

$$(1.35) \frac{(5 \times 3)}{(5-1) \times (3-1)} = 1.76$$

Zo kunnen we uit de tabel aflezen dat de odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' gemiddeld 1.76 keer groter is bij diegenen die in een vrijstaand huis wonen dan bij diegenen die in een ander soort woning wonen.

Voor de semigeneralized oddratio's contrasteren we bijvoorbeeld 'weigering' met 'APS en dagboekje afgenomen' (referentiecategorie) voor de verschillende categorieën van de onafhankelijke variabele, ten opzichte van de overige categorieën van de onafhankelijke variabele.

$$\text{Semigeneralized oddratio} = \frac{\tau_{ij}^{(I \times J)}}{\tau_{ik}^{(I \times I-1)}}$$

$$(0.96/1.35) \frac{(5/5-1)}{(5/5-1)} = 0.65 = 1/1.54$$

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is voor diegenen die in een vrijstaand huis wonen gemiddeld 1.54 keer kleiner dan de odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekjes afgenomen' voor de andere soort woningen.

5.2.1.2 Resultaat van het contact naar omgeving van de woning

TABEL25 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - OMGEVING WONING

	APS + db	Weigering	Niet thuis
landelijk of bosrijk/ weinig huizen	1,9693	1,1632	0,4366
niet al te grote dorpskom, verkaveling	1,0785	0,9621	0,9638
Woongebied vooral eengezinswoningen met voortuin	1,1005	1,0223	0,8888
Verstedelijkt vooral eensgezinswoningen zonder voortuin	0,8124	0,9769	1,2601
Verstedelijkt vooral meergezinswoningen	0,6458	0,9415	1,6447
Verstedelijkt vooral winkels, kantoren, bedrijven...	0,8155	0,9504	1,2902

$\chi^2 = 0,0$

TABEL26 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – OMGEVING WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS + db Afgenomen
Landelijk of bosrijk/ weinig huizen	0,53 = 1/ 1.88	0,16 = 1/ 6.07	3,39
Niet al te grote dorpskom, verkaveling	0,87 = 1/ 1.15	0,87 = 1/ 1.12	1,15
Woongebied vooral eengezinswoningen met voortuin	0,89 = 1/ 1.02	0,77 = 1/ 1.24	1,19
Verstedelijkt vooral eensgezinswoningen zonder voortuin	1,25	1,69	0,69 = 1/ 1.45
Verstedelijkt vooral meergezinswoningen	1,57	3,07	0,46 = 1/ 2.20
Verstedelijkt vooral winkels, kantoren, bedrijven...	1,20	1,73	0,69 = 1/ 1.44

De odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' is gemiddeld 3.39 keer groter bij diegenen die in een landelijk of bosrijke omgeving wonen met weinig huizen dan in de andere omgevingen.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is gemiddeld 1.88 keer kleiner voor diegenen die in een landelijke of bosrijke omgeving wonen met weinig huizen dan in de andere omgevingen.

5.2.1.3 Resultaat van het contact naar aanwezigheid van parlefoon aan de woning

TABEL27 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - PARLEFOON WONING

	APS + db	Weigering	Niet thuis
Parlefoon	0,8110	0,9413	1,3099
Geen parlefoon	1,2330	1,0623	0,7634

$\chi^2 = 0,0$

TABEL28 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – PARLEFOON WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds	
	Weigering	Niet thuis	APS + db afgenomen	
parlefoon		1,35	2,61	0,53 = 1/ 1.87
geen parlefoon	0,74 = 1/ 1.35		0,38 = 1/ 2.61	1,87

De odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' is gemiddeld 1.87 keer kleiner bij diegenen die in hun huis beschikken over een parlefoon dan bij diegenen die hier niet over beschikken.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is gemiddeld 2.61 keer groter voor diegenen die in hun huis beschikken over een parlefoon dan bij diegenen die hier niet over beschikken.

5.2.1.4 Resultaat van het contact naar staat van de woning

TABEL29 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - STAAT WONING

	APS + db	Weigering	Niet thuis
score staat woning: 0-8	0,8097	1,0975	1,1253
score staat woning: 9-10	1,2351	0,9111	0,8886

$\chi^2 = 0,0$

TABEL30 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – STAAT WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS + db afgenomen
score staat woning: 0-8		1,84	1,93
score staat woning: 9-10	0,54 = 1/ 1.84		0,52 = 1/ 1.93

De odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' is gemiddeld 1.87 keer kleiner bij diegenen die een score behalen van 0 tot 8 wat de staat van hun woning betreft, dan bij diegenen die een 9 of 10 behalen voor de staat van hun woning.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is gemiddeld 1.84 keer groter voor diegenen die in een huis wonen waarvan de staat beoordeeld is op een score gaande van 0 tot 8, dan voor diegenen die wonen in een huis waarvan de staat beoordeeld is op een score van 9 en zelfs 10.

5.2.1.5 Conclusie

Uit voorgaande analyses blijkt dat de non-respons samenhangt met de soort woning, de staat waarin de woning zich bevindt, de omgeving van de woning en het al dan niet bezitten van een parkefoon.

Wat de soort woning betreft, zijn personen die in een vrijstaand huis wonen of die in een boerderij wonen of een huis met nog een andere bestemming, oververtegenwoordigd in onze datafile. Personen die in een half-open bebouwing wonen zijn lichtjes oververtegenwoordigd. En bewoners van een rijhuis of meergezinswoning zijn ondervertegenwoordigd.

Met betrekking tot de omgeving van de woning, zijn de respondenten die in een landelijk of bosrijk gebied wonen, met weinig huizen sterk oververtegenwoordigd. Dit ten nadele van

respondenten uit een verstedelijkt milieu en dan vooral waar in de omgeving veel meergezinswoningen zijn terug te vinden.

Respondenten met een parlefoon geven vaker niet thuis en zijn dus ondervertegenwoordigd in onze datafile.

Wanneer men dan tenslotte naar de non-respons kijkt in het licht van de staat van de woning van de respondenten, geven de analyses weer dat vooral personen met een huis in zeer goede staat toezeiden om mee te werken aan het onderzoek.

We moeten hieruit conclusies trekken met betrekking tot de representativiteit van de steekproef en bijgevolg moet hiermee rekening gehouden worden bij de weging van de datafile. We komen hier verder op terug.

5.2.2 APS-onderzoek (n=1376)

We kunnen dezelfde oefening doen voor de datafile van de Administratie Planning en Statistiek. We maken hier gebruik van de datafile met 1376 niet-gekoppelde APS-enquêtes, d.i. de datafile zonder de gekoppelde APS-sen.

5.2.2.1 Resultaat van het contact naar soort woning

TABEL31 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - SOORT WONING

	APS	Weigering	Niet thuis
Vrijstaand huis	1,3496	0,9519	0,7784
Half-open bebouwing	1,1633	0,955	0,9002
Rijhuis	0,8429	1,021	1,162
Handelshuis, boerderij...	1,2451	1,2143	0,6614
Meergezinswoning	0,6069	0,8873	1,857

$\chi^2 = 0,0$

TABEL32 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – SOORT WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS afgenomen
Vrijstaand huis	0,65 = 1/ 1.54	0,50 = 1/ 2	1,75
Half-open bebouwing	0,78 = 1/ 1.28	0,73 = 1/ 1.37	1,33
Rijhuis	1,27	1,49	0,73 = 1/ 1.37
Handelshuis, boerderij...	0,97= 1/ 1.03	0,45 = 1/ 2.22	1,51
Meergezinswoning	1,61	4,05	0,39 = 1/ 2.56

We kunnen uit de tabel aflezen dat de odds van 'APS afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' gemiddeld 1.75 keer groter is bij diegenen die in een vrijstaand huis wonen dan bij diegenen die in een ander soort woning wonen.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is voor diegenen die in een vrijstaand huis wonen gemiddeld 1.54 keer kleiner dan de odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekjes afgenomen' voor de andere soort woningen.

5.2.2.2 Resultaat van het contact naar omgeving van de woning

TABEL33 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - OMGEVING WONING

	APS	Weigering	Niet thuis
landelijk of bosrijk/ weinig huizen	1,785	1,1571	0,4842
niet al te grote dorpskom, verkaveling	1,0776	0,9423	0,9848
woongebied vooral eengezinswoningen met voortuin	1,1566	0,9682	0,893
verstedelijkt vooral eensgezinswoningen zonder voortuin	0,8186	0,9652	1,2657
verstedelijkt vooral meergezinswoningen	0,6143	0,9511	1,7115
verstedelijkt vooral winkels, kantoren, bedrijven...	0,8939	1,0319	1,0842

$\chi^2 = 0,0$

TABEL34 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – OMGEVING WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS afgenomen
landelijk of bosrijk/ weinig huizen	0,59 = 1/ 1.69	0,21 = 1/ 4.76	2,84
niet al te grote dorpskom, verkaveling	0,85 = 1/ 1.18	0,90 = 1/ 1.11	1,14
woongebied vooral eengezinswoningen met voortuin	0,81 = 1/ 1.23	0,73 = 1/ 1.37	1,30
verstedelijkt vooral eensgezinswoningen zonder voortuin	1,22	1,69	0,70 = 1/ 1.43
verstedelijkt vooral meergezinswoningen	1,69	3,42	0,42 = 1/ 2.38
verstedelijkt vooral winkels, kantoren, bedrijven...	1,19	1,26	0,82 = 1/ 1.22

De odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' is gemiddeld 2.84 keer groter bij diegenen die in een landelijk of bosrijke omgeving wonen met weinig huizen dan in de andere omgevingen.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is gemiddeld 1.69 keer kleiner voor diegenen die in een landelijke of bosrijke omgeving wonen met weinig huizen dan in de andere omgevingen.

5.2.2.3 Resultaat van het contact naar aanwezigheid van parlefoon aan de woning

TABEL35 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - PARLEFOON WONING

	APS	Weigering	Niet thuis
parlefoon	0,8061	0,9326	1,3301
geen parlefoon	1,2405	1,0722	0,7518

$\chi^2 = 0,0$

TABEL36 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – PARLEFOON WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS afgenomen
parlefoon	1,34	2,72	0,52 = 1/ 1.92
geen parlefoon	0,75 = 1/ 1.33	0,37 = 1/ 2.7	1,91

De odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' is gemiddeld 1.92 keer kleiner bij diegenen die in hun huis beschikken over een parlefoon dan bij diegenen die hier niet over beschikken.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is gemiddeld 1.34 keer groter voor diegenen die in hun huis beschikken over een parlefoon dan bij diegenen die hier niet over beschikken.

5.2.2.4 Resultaat van het contact naar staat van de woning

TABEL37 MULTIPLICATIEVE PARAMETERSCHATTINGEN - STAAT WONING

	APS	Weigering	Niet thuis
score staat woning: 0-8	0,7939	1,0886	1,1571
score staat woning: 9-10	1,2596	0,9186	0,8642

$\chi^2 = 0,0$

TABEL38 SEMIGENERALIZED EN GENERALIZED ODDRATIO'S – STAAT WONING

	Semigeneralized odds		Generalized odds
	Weigering	Niet thuis	APS afgenomen
score staat woning: 0-8	1,88	2,12	0,50 = 1/ 2
score staat woning: 9-10	0,53 = 1/ 1.89	0,47 = 1/ 2.13	2,00

De odds van 'APS en dagboekje afgenomen' versus 'weigering' of 'niet thuis' is gemiddeld 2 keer kleiner bij diegenen die een score behalen van 0 tot 8 wat de staat van hun woning betreft, dan bij diegenen die een 9 of 10 behalen voor de staat van hun woning.

De odds van 'weigering' versus 'APS en dagboekje afgenomen' is gemiddeld 1.88 keer groter voor diegenen die in een huis wonen waarvan de staat beoordeeld is op een score gaande van 0 tot 8, dan voor diegenen die wonen in een huis waarvan de staat beoordeeld is op een score van 9 en zelfs 10.

5.2.2.5 Conclusie

Uit voorgaande analyses blijkt dat ook bij de APS- datafile de non-respons samenhangt met de soort woning, de staat waarin de woning zich bevindt, de omgeving van de woning en het al dan niet bezitten van een parlefoon. De over-en ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen in de APS-datafile is van dezelfde aard als wat we bij het TOR-onderzoek vaststelden.

Wat de soort woning betreft, zijn in de eerste plaats personen die in een vrijstaand huis wonen oververtegenwoordigd in onze datafile, bovendien ook zij die in een boerderij wonen of een huis met nog een andere bestemming en tenslotte ook zij die in een half-open bebouwing wonen. Bewoners van een rijhuis en vooral van een meergezinswoning zijn ondervertegenwoordigd.

Met betrekking tot de omgeving van de woning, zijn de respondenten die in een landelijk of bosrijk gebied wonen, met weinig huizen sterk oververtegenwoordigd. Ook respondenten uit woongebieden met veel eensgezinswoningen met voortuin zijn eerder bereid mee te werken aan de vragenlijst. Dit ten nadele van respondenten uit een verstedelijkt milieu en dan vooral waar in de omgeving veel meergezinswoningen zijn terug te vinden.

Respondenten met een parlefoon geven vaker niet thuis en zijn dus ondervertegenwoordigd in onze datafile.

Wanneer men dan tenslotte naar de non-respons kijkt in het licht van de staat van de woning van de respondenten, geven de analyses weer dat vooral personen met een huis in uiterst goede staat toezeiden om mee te werken aan het onderzoek.

Ook hier moeten we conclusies uit trekken met betrekking tot de representativiteit van de steekproef en bijgevolg moet hiermee rekening gehouden worden bij de weging van de datafile. We komen hier verder op terug.

6 DUBBELE PONSING/ VERGELIJKING TUSSEN DE ORIGINELE EN DE CONTROLE DATAFILE

Dimarso stond in voor de codering en de invoer van de vragenlijsten en de dagboekjes door een eigen equipe van ervaren medewerkers. De gegevens werden tweemaal ingevoerd, in afzonderlijke bestanden. Beide bestanden werden vergeleken; bij verschillen werden de "fouten" verbeterd op basis van de originele vragenlijst. Als alternatief stelde Dimarso de procedure voor die standaard wordt gebruikt: bij de tweede invoer wordt onmiddellijk met de eerste invoer vergeleken; bij verschillen geeft de computer een signaal en wordt onmiddellijk de correctie/bevestiging opgevraagd.

7 REPRESENTATIVITEIT EN WEGING

Naast de non-respons is de representativiteit van de steekproef een belangrijk issue bij het uitvoeren van een survey. Het is algemeen geweten dat geen enkele steekproef een perfecte afspiegeling is van de populatie die het vertegenwoordigt. Verschillende factoren kunnen een vertekening teweegbrengen in de steekproef zoals bijvoorbeeld de non-respons. Daarom wordt de steekproef gewogen op bevolkingskenmerken die gekend zijn.

Eerst wegen we op leeftijd en geslacht. Deze gewogen data gebruiken we later om tot een weging te komen op basis van leeftijd, geslacht en onderwijsniveau.

7.1 Leeftijd

Per leeftijdscategorie werd een gewicht berekend op basis van de populatiegegevens op 1 januari 1997¹⁰. Laten we dit weging 1 noemen.

TABEL39 HET WEGEN OP LEEFTIJD

	Populatie (1/1/1997)	Bral (1376)	gewicht	Bral (1807)	Gewicht	Tor (1533)	Gewicht
16-24	14,6%	14,8%	0,99	14,4%	1,01	15,6%	0,94
25-34	20,1%	19,5%	1,03	19,7%	1,02	20,3%	0,99
35-44	20,3%	23,1%	0,88	22,5%	0,90	22,8%	0,89
45-54	17,0%	17,0%	1,00	17,4%	0,98	16,9%	1,01
55-64	13,7%	13,7%	1,00	14,1%	0,97	12,5%	1,10
64-75	11,8%	11,8%	1,00	11,9%	0,99	11,9%	0,99

We zien dat de drie steekproeven zeer representatief zijn naar leeftijd en dat de wegingscoëfficiënten nauwelijks van 1 afwijken (ze variëren van 0.88 tot 1.10).

¹⁰ De cijfers zijn afkomstig van de heer Patrick Deboosere van het Steunpunt Demografie van de Vrije Universiteit Brussel.

7.2 Geslacht

Zowel voor de mannen als voor de vrouwen werd er een gewicht berekend op basis van de verdeling in de originele steekproef. Dit is weging 2.

TABEL40 HET WEGEN OP GESLACHT

	Populatie (1/1/1997)	VI. in cijfers ('99)	Steekpr	Bral (1376)	gewicht	Bral (1807)	Gewicht	Tor (1544)	gewicht
mannen	50,0%	49%	51%	50,9%	1,00	50,4%	1,01	50,2%	1,02
vrouwen	50,0%	51%	49%	49,1%	1,00	49,6%	0,99	49,8%	0,98

De datafiles waren eveneens representatief naar geslacht. De wegingscoëfficiënten wijken ook hier nauwelijks af van één. Als referentie voor de weging werd hier de verhouding van de geslachten in de originele steekproef gebruikt, maar ook met de gegevens uit andere bronnen stemt de verhouding van geslacht goed overeen.

7.3 Het wegen op leeftijd, geslacht en onderwijsniveau

Zoals reeds aangehaald zorgt de non-respons in survey-onderzoek wel vaker voor een vertekening van de steekproef. De non-responsanalyse wees (zowel voor het TOR-onderzoek als voor het APS-onderzoek) uit dat mensen die in een rijhuis of meergezinswoning wonen vaker weigerden deel te nemen aan het onderzoek dan mensen die in een vrijstaand huis, boerderij, huis met nog een andere bestemming of half-open bewoning wonen. Mensen die in een verstedelijkt milieu wonen deden ook minder vaak mee dan deze uit een landelijk of bosrijk gebied. Ook vooral respondenten wiens huis zich in uiterst goede staat bevond, zeiden toe om mee te werken aan het onderzoek, tegenover andere respondenten. Dit kunnen indicatoren zijn van de sociaal-economische toestand van de respondent. Doorgaans is het zo dat sociaal-economisch zwakke of marginale personen in mindere mate aan enquêtes deelnemen. Deze afwijking van de representativiteit kan bijzonder storend zijn voor sociologisch onderzoek. Daarom proberen we dit euvel via weging te ondervangen. We wegen daarvoor naar onderwijsniveau, waarschijnlijk de betere enkelvoudige indicator voor de sociaal-economische toestand.

Op basis van een aantal beschikbare datafiles¹¹ werd het gemiddelde rijpercentage berekend. Wanneer het rijpercentage van een aantal datafiles elkaar goed benaderen, werd hiervan het gemiddelde genomen. Het rijpercentage van de datafile die een outlier vormde werd dan niet in het gemiddelde opgenomen. Op deze manier kregen we een goede schatting van het percentage mannen en vrouwen per leeftijdscategorie met een bepaald onderwijsniveau. De som van deze gemiddelden werd vervolgens op 100 gezet.

Op basis van het aantal mannen en vrouwen per leeftijdscategorie volgens de bevolkingscijfers van 1 januari 1997, hebben we het aantal mannen en vrouwen per onderwijsniveau berekend zoals het zou moeten zijn in de populatie. Dit gebeurde door het gemiddelde rijpercentage, dat op 100 werd gezet, te nemen van de rijtotalen volgens de bevolkingscijfers. In de volgende stap werd het celpercentage op de bevolkingscijfers berekend en vergeleken met het celpercentage van de ongewogen data in TOR'98. Het gewicht per cel verkrijgen we dan door het quotiënt te nemen van het celpercentage van de volkstelling met het celpercentage van TOR'98.

Voor de berekening van de rijpercentages op de verschillende datafiles werden enkel de personen tussen 18 en 75 geselecteerd. Oorspronkelijk werd er gewerkt met 6 leeftijdsgroepen, namelijk 18-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64, 65-75. Vermits de variabele opleiding ook uit 6 categorieën bestond en de variabele geslacht uit twee, zou dit resulteren in $6 \times 6 \times 2 = 72$ cellen. Door de datafiles in een dergelijk groot aantal cellen te verdelen, werd er gewerkt met erg kleine en soms zelfs lege cellen. Daarom werd besloten om te werken met drie leeftijdsgroepen, namelijk 18-34, 35-54 en 55-75.

---

¹¹ De beschikbare datafiles en de gemiddelde rijpercentages zijn overgenomen uit het responsverslag van de survey TOR98, vermits deze nog recent genoeg waren. Voor meer uitleg over deze bestanden (Tor88, Ipso91, Ipso95, Vrind1, Vrind2, Cim, Volkstelling), verwijzen we naar dat rapport.

7.3.1 TOR-onderzoek (n=1533)

TABEL41 VERDELING NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR DE MANNEN

man leeftijd		educatie						totaal	
		LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)	HO		
18-34	gem.rij% op 100 ¹²	22.13	3.87	18.26	2.94	32.63	12.05	30.24	100
	volkstelling ¹³	155946	27271	128675	20718	229938	84914	213096	704683
	cel% volkstelling ¹⁴	3.58	0.63	2.96	0.48	5.28	1.95	4.90	16.19
	rij% Tor	10.6	0	10.6	4.1	25.3	22	38	100
	cel% Tor	1.8	0.00	1.80	0.69	4.29	3.73	6.43	16.94
	weging Tor¹⁵	1.99	/	1.64	0.69	1.23	0.52	0.76	0.96
	rij% Torw	22.2	0.0	22.2	3.0	32.5	12.0	30.3	100.0
35-54	gem.rij% op 100		12.4	22.79	4.66	19.81	10.71	29.63	100
	volkstelling		107393	197378	40359	171569	92757	256618	866075
	cel% volkstelling		2.47	4.54	0.93	3.94	2.13	5.90	19.90
	rij% Tor		6.8	18.2	7.4	25	9.8	32.8	100
	cel% Tor		1.38	3.73	1.52	5.12	2.01	6.71	20.47
	weging Tor		1.79	1.22	0.61	0.77	1.06	0.88	0.97
	rij% Torw		12.5	22.9	4.5	19.8	10.8	29.5	100.0
55-75	gem.rij% op 100		35.53	19.76	7.08	11.44	11.55	14.65	100
	volkstelling		215477	119838	42938	69380	70047	88847	606466
	cel% volkstelling		4.95	2.75	0.99	1.59	1.61	2.04	13.94
	rij% Tor		19.8	14.8	22	12.1	16.5	14.8	100
	cel% Tor		2.49	1.87	2.77	1.52	2.07	1.87	12.59
	weging Tor		1.99	1.47	0.36	1.05	0.78	1.09	1.11
	rij% Torw		35.8	19.9	7.0	11.4	11.4	14.4	100.0

¹² Het gemiddelde rijpercentage werd berekend op basis van een aantal beschikbare datafiles. Wanneer het rijpercentage van een aantal datafiles elkaar goed benaderden, werd hiervan het gemiddelde genomen. Het rijpercentage van de datafile die een outlier vormde, werd dan niet in het gemiddelde opgenomen.

¹³ Het aantal personen per cel op basis van de volkstelling werd berekend door het gemiddelde rijpercentage te nemen van het aantal mensen in een bepaalde leeftijdscategorie op basis van de volkstelling (27271= 3.87% van 704683).

¹⁴ Het celpercentage op basis van de volkstelling is het quotiënt van het berekend aantal mannen per cel met het totaal aantal mannen en vrouwen (0.63=27271/4351760*100).

¹⁵ De weging van een bepaalde cel verkrijgen we door het celpercentage van de volkstelling (3.58) te delen door het celpercentage van tor (1.80).

TABEL42 VERDELING NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR DE VROUWEN

vrouw leeftijd		educatie					HO	totaal
		LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)		
18-34	gem.rij% op 100	4.63	10.42	3.22	30.35	14.46	36.92	100
	volkstelling	31413	70696	21847	205915	98107	250491	678469
	cel% volkstelling	0.72	1.62	0.50	4.73	2.25	5.76	15.59
	rij% Tor	1.7	7.5	2.9	26.4	24.3	37.2	100
	cel% Tor	0.28	1.24	0.48	4.36	4.01	6.15	16.52
	weging Tor	2.58	1.31	1.05	1.09	0.56	0.94	0.94
	rij% Torw	4.4	10.6	3.1	30.5	14.2	37.2	100.0
35-54	gem.rij% op 100	16.26	18.12	6.85	20.3	12.01	26.46	100
	volkstelling	135476	150973	57073	169136	100065	220460	833184
	cel% volkstelling	3.11	3.47	1.31	3.89	2.30	5.07	19.15
	rij% Tor	5.7	16.8	12.8	15.1	20.5	29.2	100
	cel% Tor	1.18	3.46	2.63	3.11	4.22	6.02	20.62
	weging Tor	2.64	1.00	0.50	1.25	0.54	0.84	0.93
	rij% Torw	16.3	18.1	6.9	20.3	12.0	26.4	100.0
55-75	gem.rij% op 100	42.48	14.32	12.92	10.99	8.41	10.88	100
	volkstelling	281593	94925	85644	72851	55748	72122	662883
	cel% volkstelling	6.47	2.18	1.97	1.67	1.28	1.66	15.23
	rij% Tor	16.7	12.4	31.7	11.3	14	14	100
	cel% Tor	2.14	1.59	4.08	1.45	1.80	1.80	12.86
	weging Tor	3.02	1.37	0.48	1.15	0.71	0.92	1.18
	rij% Torw	42.7	14.5	12.7	10.9	8.2	10.9	100.0

De datafile werd gewogen op basis van de leeftjidsverdeling, het geslacht en het onderwijsniveau. De wegingscoëfficiënten variëren van 0.36 tot 1.99 bij de mannen en van 0.48 tot 3.02 bij de vrouwen.

Voor alle duidelijkheid geven we in een samenvattende tabel de wegingscoëfficiënten naar leeftijd en onderwijsniveau voor mannen en vrouwen.

TABEL43 DE GEWICHTEN NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR MANNEN EN VROUWEN

		Educatie						
	leeftijd	LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)	HO	totaal
Man	18-34	1.99	1.99	0.69	1.23	0.52	0.76	0.96
	35-54	1.79	1.22	0.61	0.77	1.06	0.88	0.97
	55-75	1.99	1.47	0.36	1.05	0.78	1.09	1.11
	totaal	1.94	1.47	0.48	0.99	0.73	0.86	1.00
Vrouw	18-34	2.67	1.31	1.05	1.08	0.57	0.93	0.94
	35-54	2.66	1.01	0.49	1.23	0.54	0.84	0.92
	55-75	3.04	1.38	0.49	1.16	0.72	0.93	1.19
	totaal	2.86	1.16	0.53	1.15	0.58	0.89	1.00

7.3.2 APS-onderzoek (n=1376)

TABEL44 VERDELING NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR DE MANNEN

man		educatie						
leeftijd		LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)	HO	totaal
18-34	gem.rij% op 100	3,87	18,26	2,94	32,63	12,05	30,24	100
	Volkstelling	27271	128675	20718	229938	84914	213096	704683
	cel% volkstelling	0,63	2,96	0,48	5,28	1,95	4,90	16,19
	rij% Tor	1,9	12,1	4,7	22,4	22,4	36,4	100
	cel% Tor	0,31	2,02	0,78	3,72	3,72	6,05	16,60
	weging Tor	2,02	1,46	0,61	1,42	0,52	0,81	0,98
	rij% Torw	3,8	18,3	2,9	32,7	12,0	30,3	100
35-54	gem.rij% op 100	12,4	22,79	4,66	19,81	10,71	29,63	100
	Volkstelling	107393	197378	40359	171569	92757	256618	866075
	cel% volkstelling	2,47	4,54	0,93	3,94	2,13	5,90	19,90
	rij% Tor	6,3	19	7,1	22,3	13	32,3	100
	cel% Tor	1,32	3,95	1,47	4,65	2,71	6,74	20,84
	weging Tor	1,87	1,15	0,63	0,85	0,79	0,87	0,95
	rij% Torw	12,4	22,9	4,7	19,8	10,9	29,5	100
55-75	gem.rij% op 100	35,53	19,76	7,08	11,44	11,55	14,65	100
	Volkstelling	215477	119838	42938	69380	70047	88847	606466
	cel% volkstelling	4,95	2,75	0,99	1,59	1,61	2,04	13,94
	rij% Tor	26,7	13,4	24,4	9,9	9,9	15,7	100
	cel% Tor	3,57	1,78	3,26	1,32	1,32	2,09	13,34
	weging Tor	1,39	1,55	0,30	1,21	1,22	0,98	1,04
	rij% Torw	35,4	19,9	7,2	11,6	11,6	14,4	100

TABEL45 VERDELING NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR DE VROUWEN

vrouw leeftijd		educatie					HO	totaal
		LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)		
18-34	gem.rij% op 100	4,63	10,42	3,22	30,35	14,46	36,92	100
	Volkstelling	31413	70696	21847	205915	98107	250491	678469
	cel% volkstelling	0,72	1,62	0,50	4,73	2,25	5,76	15,59
	rij% Tor	2,1	8,7	3,6	28,2	22,6	34,9	100
	cel% Tor	0,31	1,32	0,54	4,26	3,41	5,27	15,11
	weging Tor	2,33	1,23	0,93	1,11	0,66	1,09	1,03
	rij% Torw	4,5	10,4	3,5	30,3	14,4	36,8	100,0
35-54	gem.rij% op 100	16,26	18,12	6,85	20,3	12,01	26,46	100
	Volkstelling	135476	150973	57073	169136	100065	220460	833184
	cel% volkstelling	3,11	3,47	1,31	3,89	2,30	5,07	19,15
	rij% Tor	7,4	14,4	12,6	17	21,1	27,4	100
	cel% Tor	1,55	3,02	2,64	3,57	4,42	5,74	20,94
	weging Tor	2,01	1,15	0,50	1,09	0,52	0,88	0,91
	rij% Torw	16,2	18,2	6,9	20,2	12,1	26,3	100,0
55-75	gem.rij% op 100	42,48	14,32	12,92	10,99	8,41	10,88	100
	Volkstelling	281593	94925	85644	72851	55748	72122	662883
	cel% volkstelling	6,47	2,18	1,97	1,67	1,28	1,66	15,23
	rij% Tor	17,6	12,9	30,6	11,2	12,9	14,7	100
	cel% Tor	2,33	1,71	4,03	1,47	1,71	1,94	13,19
	weging Tor	2,78	1,28	0,49	1,14	0,75	0,85	1,15
	rij% Torw	42,3	14,3	12,8	11,2	8,7	10,7	100,0

De datafile werd gewogen op basis van de leeftijdsverdeling, het geslacht en het onderwijsniveau. De wegingscoëfficiënten variëren van 0.30 tot 2.02 bij de mannen en van 0.49 tot 2.78 bij de vrouwen.

Voor alle duidelijkheid geven we in een samenvattende tabel de wegingscoëfficiënten naar leeftijd en onderwijsniveau voor mannen en vrouwen.

TABEL46 DE GEWICHTEN NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR MANNEN EN VROUWEN

		Educatie						
	leeftijd	LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)	HO	totaal
Man	18-34	2,02	1,46	0,61	1,42	0,52	0,81	0,98
	35-54	1,87	1,15	0,63	0,85	0,79	0,87	0,95
	55-75	1,39	1,55	0,30	1,21	1,22	0,98	1,04
	totaal	1,55	1,32	0,43	1,12	0,73	0,86	0,99
Vrouw	18-34	2,33	1,23	0,93	1,11	0,66	1,09	1,03
	35-54	2,01	1,15	0,50	1,09	0,52	0,88	0,91
	55-75	2,78	1,28	0,49	1,14	0,75	0,85	1,15
	totaal	2,46	1,20	0,52	1,11	0,61	0,96	1,01

7.3.3 APS-onderzoek (n=1807)

TABEL47 VERDELING NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR DE MANNEN

man		educatie						
leeftijd		LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)	HO	totaal
18-34	gem.rij% op 100	3,87	18,26	2,94	32,63	12,05	30,24	100
	Volkstelling	27271	128675	20718	229938	84914	213096	704683
	cel% volkstelling	0,63	2,96	0,48	5,28	1,95	4,90	16,19
	rij% Tor	1,5	13,1	4	22,9	22,5	36	100
	cel% Tor	0,24	2,12	0,65	3,71	3,65	5,827	16,19
	weging Tor	2,66	1,40	0,74	1,42	0,53	0,84	1,00
	rij% Torw	4,0	18,2	2,9	32,5	12,0	30,3	100
35-54	gem.rij% op 100	12,4	22,79	4,66	19,81	10,71	29,63	100
	Volkstelling	107393	197378	40359	171569	92757	256618	866075
	cel% volkstelling	2,47	4,54	0,93	3,94	2,13	5,90	19,90
	rij% Tor	7,4	18,5	8	22,2	11,6	32,4	100
	cel% Tor	1,53	3,83	1,65	4,59	2,41	6,7098	20,72
	weging Tor	1,61	1,19	0,56	0,86	0,88	0,88	0,96
	rij% Torw	12,4	22,8	4,7	19,8	10,7	29,6	100
55-75	gem.rij% op 100	35,53	19,76	7,08	11,44	11,55	14,65	100
	Volkstelling	215477	119838	42938	69380	70047	88847	606466
	cel% volkstelling	4,95	2,75	0,99	1,59	1,61	2,04	13,94
	rij% Tor	24,1	13,2	25,4	10,5	11,8	14,9	100
	cel% Tor	3,24	1,77	3,41	1,41	1,59	2,0012	13,42
	weging Tor	1,53	1,56	0,29	1,13	1,01	1,02	1,04
	rij% Torw	35,4	19,8	7,2	11,4	11,4	14,8	100

TABEL48 VERDELING NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR DE VROUWEN

vrouw leeftijd		educatie					HO	totaal
		LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)		
18-34	gem.rij% op 100	4,63	10,42	3,22	30,35	14,46	36,92	100
	Volkstelling	31413	70696	21847	205915	98107	250491	678469
	cel% volkstelling	0,72	1,62	0,50	4,73	2,25	5,76	15,59
	rij% Tor	1,9	9,2	3,1	25,7	23,8	36,4	100
	cel% Tor	0,29	1,41	0,47	3,94	3,65	5,59	15,36
	weging Tor	2,45	1,15	1,07	1,20	0,62	1,03	1,01
	rij% Torw	4,5	10,6	3,4	30,2	14,3	37,0	100,0
35-54	gem.rij% op 100	16,26	18,12	6,85	20,3	12,01	26,46	100
	Volkstelling	135476	150973	57073	169136	100065	220460	833184
	cel% volkstelling	3,11	3,47	1,31	3,89	2,30	5,07	19,15
	rij% Tor	7,1	16,4	11,9	17	21	26,6	100
	cel% Tor	1,47	3,41	2,47	3,53	4,36	5,53	20,78
	weging Tor	2,12	1,02	0,53	1,10	0,53	0,92	0,92
	rij% Torw	16,3	18,2	6,8	20,3	12,0	26,5	100,0
55-75	gem.rij% op 100	42,48	14,32	12,92	10,99	8,41	10,88	100
	Volkstelling	281593	94925	85644	72851	55748	72122	662883
	cel% volkstelling	6,47	2,18	1,97	1,67	1,28	1,66	15,23
	rij% Tor	19,1	11,7	32,2	11,3	13	12,6	100
	cel% Tor	2,59	1,59	4,36	1,53	1,77	1,71	13,54
	weging Tor	2,50	1,37	0,45	1,09	0,73	0,97	1,13
	rij% Torw	42,6	14,3	12,8	10,9	8,5	10,9	100,0

De datafile werd gewogen op basis van de leeftijdsverdeling, het geslacht en het onderwijsniveau. De wegingscoëfficiënten variëren van 0.29 tot 2.66 bij de mannen en van 0.45 tot 2.50 bij de vrouwen.

Voor alle duidelijkheid geven we in een samenvattende tabel de wegingscoëfficiënten naar leeftijd en onderwijsniveau voor mannen en vrouwen.

TABEL49 DE GEWICHTEN NAAR LEEFTIJD EN ONDERWIJSNIVEAU VOOR MANNEN EN VROUWEN

		Educatie						
	leeftijd	LO	LMO (t/b)	LMO (a)	HMO (t/b)	HMO (a)	HO	totaal
Man	18-34	2,66	1,40	0,74	1,42	0,53	0,84	1,00
	35-54	1,61	1,19	0,56	0,86	0,88	0,88	0,96
	55-75	1,53	1,56	0,29	1,13	1,01	1,02	1,04
	totaal	1,61	1,33	0,42	1,11	0,74	0,88	0,99
Vrouw	18-34	2,45	1,15	1,07	1,20	0,62	1,03	1,01
	35-54	2,12	1,02	0,53	1,10	0,53	0,92	0,92
	55-75	2,50	1,37	0,45	1,09	0,73	0,97	1,13
	totaal	2,37	1,13	0,52	1,14	0,60	0,97	1,01

8 TOR-ONDERZOEK: 4 DATAFILES

In het verdere verloop van het TOR-onderzoek zal gewerkt worden met vier verschillende datafiles:

- 1) een eerste datafile bevat de gegevens uit de eerste en tweede vragenlijst gekoppeld aan de dagboekjes ingevuld op weekdays
- 2) een tweede datafile bevat de gegevens uit de eerste en tweede vragenlijst gekoppeld aan de dagboekjes ingevuld op zaterdag
- 3) een derde datafile bevat de gegevens uit de eerste en tweede vragenlijst gekoppeld aan de dagboekjes ingevuld op zondagen
- 4) een vierde datafile, tenslotte, bevat de gegevens uit de eerste en tweede vragenlijst gekoppeld aan de dagboekjes ingevuld op zowel weekdays, zaterdag als zondagen

Bij deze files werd steeds een selectie gemaakt, zodat de respondenten met een groot aantal uren missing in hun dagboekjes uit de files werden gehaald. Een respondent die echter een groot aantal uren blanco heeft gelaten in het dagboekje dat hij bijvoorbeeld op maandag heeft ingevuld, maar die tevens een perfect dagboekje heeft ingevuld voor zaterdag, kan dan wel in de tweede datafile teruggevonden worden, maar niet in de eerste. De 1533 respondenten uit ons responsverslag zitten minstens in 1 van de vier datafiles en meestal ook in alle 4. Het aantal uren missing dat in elke file niet meer werd getolereerd zijn de volgende:

- 1) in de weekdays-file: groter of gelijk aan 25 uur missing over de 5 weekdays verspreid
- 2) in de zaterdag-file: groter of gelijk aan 5 uur missing
- 3) in de zondag-file: groter of gelijk aan 5 uur missing

- 4) in de totale week-file: groter of gelijk aan 33 uur missing verspreid over de weekdays en het weekend

Deze schifting leidde er toe dat voor de totale week 1499 respondenten behouden werden, voor de weekdays 1481, voor de zaterdagen 1484 en voor de zondagen 1504. De wegen die werden berekend in de vorige paragraaf hadden echter betrekking op 1533 cases. Er moet nagegaan worden of deze wegen voor de vier files nog kunnen gebruikt worden, of dat er moet overgegaan worden tot vier verschillende sets van wegen voor de vier verschillende datafiles. Verwacht wordt dat de frekwentieverdelingen uit de nieuwe datafiles niet erg zullen verschillen van deze uit de datafile met 1533 cases vermits er hoogstens 52 cases wegvallen. Toch moet nagegaan worden of deze cases ad random wegvallen. Wanneer de cases die wegvallen vooral terug te vinden zijn in bepaalde categorieën van de factoren op basis waarvan we gewogen hebben (leeftijd, geslacht en onderwijs), zullen nieuwe wegingscoëfficiënten moeten worden berekend.

In onderstaande tabellen vind men de frekwenties terug voor de variabelen geslacht, leeftijd en onderwijsniveau, voor de gewogen file met 1533 cases en de afwijkingen van deze frekwenties voor de vier nieuwe files ook gewogen met de wegen berekend op basis van de 1533 cases.

TABEL50 AFWIJKINGEN VAN DE FREKWENTIES VAN DE 4 NIEUWE GEWOGEN FILES T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE LEEFTIJD

LEEFTIJD	1533 Totale week	weekdagen	zaterdagen	zondagen	
16-34	34.4%	-0.3%	-0.5%	-0.6%	0.0%
35-54	37.7%	0.2%	0.2%	0.4%	0.0%
55-75	27.9%	0.1%	0.3%	0.2%	-0.1%

TABEL51 AFWIJKINGEN VAN DE FREKWENTIES VAN DE 4 NIEUWE GEWOGEN FILES T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE GESLACHT

GESLACHT	1533 totale week	weekdagen	zaterdagen	zondagen	
man	50.2%	0.2%	0.2%	0.3%	-0.1%
vrouw	49.8%	-0.2%	-0.2%	-0.3%	0.1%

TABEL52 AFWIJKINGEN VAN DE FREKWENTIES VAN DE 4 NIEUWE GEWOGEN FILES T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE OPLEIDING

OPLEIDING	1533 Totale week	weekdagen	zaterdagen	zondagen
LO	17.3%	-0.5%	-0.7%	-0.1%
LMO(t/b)	18.6%	0.1%	0.1%	0.1%
LMO(a)	7.3%	-0.1%	-0.1%	0.0%
HMO(t/b)	20.8%	0.2%	0.3%	0.0%
HMO(a)	11.4%	0.1%	0.1%	-0.2%
HO	24.6%	0.1%	0.3%	0.3%

TABEL53 VERDELING VAN DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE OPLEIDING, LEEFTIJD EN GESLACHT (MAN / VROUW)

1533	LO	LMO(t/b)	LMO(a)	HMO(t/b)	HMO(a)	HO
16-34	0 / 4.4 %	22.2 / 10.6 %	3.0 / 3.1 %	32.5 / 30.5 %	12.0 / 14.2 %	30.3 / 37.2 %
35-54	12.5 / 16.3 %	22.9 / 18.1 %	4.5 / 6.9 %	19.8 / 20.3 %	10.8 / 12.0 %	29.5 / 26.4 %
55-75	35.8 / 42.7 %	19.9 / 14.5 %	7.0 / 12.7 %	11.4 / 10.9 %	11.4 / 8.2 %	14.4 / 10.9 %

TABEL54 AFWIJKING VAN DE GEWOGEN 'TOTALE WEEK' – FILE T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE OPLEIDING, LEEFTIJD EN GESLACHT (MAN / VROUW)

TOTALE WEEK	LO	LMO(t/b)	LMO(a)	HMO(t/b)	HMO(a)	HO
16-34	0.0 / -0.8 %	0.0 / -0.6 %	-0.3 / 0.1 %	-0.1 / 0.4 %	0.0 / 0.3 %	0.4 / 0.5 %
35-54	-0.5 / -0.7 %	0.4 / -0.3 %	0.1 / 0.2 %	0.0 / 0.5 %	-0.2 / 0.3 %	0.2 / 0.0 %
55-75	0.2 / 1.3 %	0.1 / 0.6 %	0.0 / 0.0 %	0.5 / 0.4 %	0.1 / 0.3 %	-0.4 / -0.1 %

TABEL55 AFWIJKING VAN DE GEWOGEN 'WEEKDAGEN' – FILE T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE OPLEIDING, LEEFTIJD EN GESLACHT (MAN / VROUW)

WEEKDAGEN	LO	LMO(t/b)	LMO(a)	HMO(t/b)	HMO(a)	HO
16-34	0.0 / -0.7 %	-0.7 / -0.5 %	-0.3 / 0.1 %	0.7 / -0.1 %	0.1 / 0.1 %	0.2 / 1.0 %
35-54	-1.1 / -1.2 %	0.7 / -0.4 %	0.1 / 0.3 %	-0.2 / 0.5 %	-0.1 / 0.1 %	0.5 / 0.8 %
55-75	-0.4 / 1.2 %	0.3 / 0.6 %	0.1 / 0.0 %	0.2 / 0.4 %	0.2 / 0.3 %	-0.3 / -0.1 %

TABEL56 AFWIJKING VAN DE GEWOGEN 'ZATERDAGEN' – FILE T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE OPLEIDING, LEEFTIJD EN GESLACHT (MAN / VROUW)

ZATERDAGEN	LO	LMO(t/b)	LMO(a)	HMO(t/b)	HMO(a)	HO
16-34	0.0 / -0.7 %	0.8 / -0.4 %	0.1 / -0.3 %	-0.2 / -0.4 %	-0.5 / 0.2 %	-0.2 / 1.7 %
35-54	0.2 / 0.4 %	0.1 / -0.3 %	0.1 / -0.1 %	0.0 / 0.1 %	-0.6 / -0.1 %	0.6 / -0.1 %
55-75	0.0 / 1.0 %	0.0 / -0.3 %	0.0 / 0.6 %	0.0 / 0.0 %	0.0 / 0.3 %	0.0 / 0.5 %

TABEL57 AFWIJKING VAN DE GEWOGEN 'ZONDAGEN' – FILE T.O.V. DE GEWOGEN BASISFILE VOOR DE VARIABELE OPLEIDING, LEEFTIJD EN GESLACHT (MAN / VROUW)

ZONDAGEN	LO	LMO(t/b)	LMO(a)	HMO(t/b)	HMO(a)	HO
16-34	0.0 / 0.1 %	-0.3 / 0.1 %	-0.4 / -0.4 %	0.0 / 0.3 %	-0.3 / 0.1 %	0.4 / -0.1 %
35-54	-0.5 / 0.3 %	0.4 / -0.4 %	-0.3 / 0.1 %	0.0 / 0.4 %	-0.2 / -0.2 %	0.5 / -0.2 %
55-75	-0.3 / -0.6 %	0.4 / 0.3 %	0.1 / 0.3 %	-0.2 / 0.2 %	0.3 / -0.3 %	-0.2 / 0.2 %

De hoogste afwijking die we in de tabellen kunnen terugvinden, bedraagt 1.7% en dit voor reeds een heel specifieke verdeling voor de drie variabelen samen. De voordelen om te werken met één ondubbelzinnige wegingsset voor de vier files, wegen dus hoog op tegenover de nadelen van een niet perfecte afstemming van de wegingscoëfficiënten op elke file afzonderlijk. In de analyses zal dus gewerkt worden met deze vier files, gewogen met de wegingen berekend op basis van de 1533 cases zoals in vorige paragraaf werd berekend.

BIJLAGE 1

TABEL: LIJST MET GEMEENTEN IN VLAANDEREN VOOR CLUSTERS: MET 124 CLUSTERS VAN 23 x 5 EN 8

CLUSTERS VAN 6 x 5

OBS	NIS	GEMEENTE	SETS	OMVANG	TOTAAL
1	11001	AARTSELAAR	1	23	115
2	11002	ANTWERPEN	9	207	1035
3	11004	BOECHOUT	2	46	230
4	11008	BRASSCHAAT	3	69	345
5	11009	BRECHT	2	46	230
6	11056	ZWIJNDRECHT	2	46	230
7	11057	MALLE	1	23	115
8	12007	BORNEM	1	23	115
9	12009	DUFFEL	1	23	115
10	12021	LIER	1	23	115
11	12025	MECHELEN	1	23	115
12	12040	WILLEBROEK	2	46	230
13	13011	HERENTALS	2	46	230
14	13012	HERENTHOUT	1	23	115
15	13013	HERSELT	1	23	115
16	13019	LILLE	1	23	115
17	13025	MOL	1	23	115
18	13049	WESTERLO	2	46	230
19	23016	DILBEEK	1	23	115
20	23033	HOEILAART	1	23	115
21	23045	LONDERZEEL	2	46	230
22	23060	OPWIJK	1	23	115
23	23102	WEMMEL	1	23	115
24	24001	AARSCHOT	1	23	115
25	24007	BEGIJNENDIJK	1	23	115
26	24014	BOORTMEERBEEK	1	23	115
27	24033	HAACHT	1	23	115
28	24038	HERENT	1	23	115
29	24043	HOLSBEEK	1	23	115
30	24048	KEERBERGEN	2	46	230
31	24054	KORTENAKEN	1	23	115
32	24062	LEUVEN	3	69	345
33	24134	SCHERPENHEUVEL-ZICHE	1	23	115
34	24135	TIELT-WINGE	2	46	230
35	31004	BLANKENBERGE	1	23	115

Technisch verslag bij het tijdsbudgetonderzoek TOR99. I. Veldwerk en responsanalyse

36	31005	BRUGGE	2	46	230
37	31012	JABBEKE	1	23	115
38	31040	ZEDELGEM	1	23	115
39	32006	HOUTHULST	1	23	115
40	32030	LO-RENINGE	1	23	115
41	33011	IEPER	1	23	115
42	33029	WERVIK	1	23	115
43	34023	KUURNE	1	23	115
44	34027	MENEN	2	46	230
45	34040	WAREGEM	2	46	230
46	35002	BREDENE	1	23	115
47	35013	OOSTENDE	1	23	115
48	36015	ROESELARE	5	115	575
49	37012	RUISELEDE	1	23	115
50	37015	TIELT	1	23	115
51	38014	KOKSIJDE	1	23	115
52	41002	AALST	1	23	115
53	41034	LEDE	1	23	115
54	41048	NINOVE	1	23	115
55	41081	ZOTTEGEM	3	69	345
56	41082	ERPE-MERE	2	46	230
57	42003	BERLARE	1	23	115
58	42006	DENDERMONDE	1	23	115
59	42008	HAMME	1	23	115
60	42010	LAARNE	1	23	115
61	42023	WAASMUNSTER	1	23	115
62	43002	ASSENEDE	1	23	115
63	43005	EKLO	1	23	115
64	43010	MALDEGEM	1	23	115
65	43018	ZELZATE	2	46	230
66	44019	EVERGEM	1	23	115
67	44021	GENT	7	161	805
68	44080	ZOMERGEM	1	23	115
69	45035	OUDENAARDE	1	23	115
70	46014	LOKEREN	1	23	115
71	71016	GENK	1	23	115
72	71022	HASSELT	2	46	230
73	71034	LEOPOLDSBURG	1	23	115
74	71053	SINT-TRUIDEN	2	46	230
75	72003	BOCHOLT	1	23	115
76	72005	DILSEN	1	23	115
77	72021	MAASEIK	3	69	345
78	72025	NEERPELT	1	23	115

Technisch verslag bij het tijdsbudgetonderzoek TOR99. I. Veldwerk en responsanalyse

79	72037	HAMONT-ACHEL	1	23	115
80	72040	MEEUWEN-GRUITRODE	1	23	115
81	73066	RIEMST	1	23	115
82	73098	WELLEN	1	23	115
Totaal Vlaanderen			124	2.852	14.260
Brusselse Vlamingen (48 eenheden)					
83	21001	ANDERLECHT	2	12	120
84	21004	BRUSSEL	1	6	60
85	21007	VORST	1	6	60
86	21010	JETTE	1	6	60
87	21012	St-JANS MOLENBEEK	1	6	60
88	21015	SCHAARBEEK	1	6	60
89	21018	St-LAMBRECHTS WOLUWE	1	6	60
Totaal Brussel (Vlamingen)			8	48	480
Totaal steekproef: effectief 2.900 (met reserves 14.740)					

BIJLAGE 2

TABEL: LIJST MET GEMEENTEN IN VLAANDEREN VOOR CLUSTERS: MET 124 CLUSTERS VAN 16 x 7 EN 8 CLUSTERS VAN 8 x 7

OBS	NIS	GEMEENTE	SETS	OMVANG	TOTAAL ²
1	11001	AARTSELAAR	1	16	112
3	11004	BOECHOUT	2	32	224
4	11008	BRASSCHAAT	3	48	336
5	11009	BRECHT	2	32	224
6	11056	ZWIJNDRECHT	2	32	224
7	11057	MALLE	1	16	112
8	12007	BORNEM	1	16	110
9	12009	DUFFEL	1	16	111
10	12021	LIER	1	16	111
11	12025	MECHELEN	1	16	111
12	12040	WILLEBROEK	2	32	224
13	13011	HERENTALS	2	32	224
14	13012	HERENTHOUT	1	16	111
15	13013	HERSELT	1	16	110
16	13019	LILLE	1	16	112
17	13025	MOL	1	16	111
18	13049	WESTERLO	2	32	224
19	23016	DILBEEK	1	16	112
20	23033	HOELLAART	1	16	112
21	23045	LONDERZEEL	2	32	224
22	23060	OPWIJK	1	16	111
23	23102	WEMMEL	1	16	112
24	24001	AARSCHOT	1	16	110
25	24007	BEGIJNENDIJK	1	16	111
26	24014	BOORTMEERBEEK	1	16	110
27	24033	HAACHT	1	16	112
28	24038	HERENT	1	16	112
29	24043	HOLSBEEK	1	16	112
30	24048	KEERBERGEN	2	32	224
31	24054	KORTENAKEN	1	16	112
32	24062	LEUVEN	3	48	336
33	24134	SCHERPENHEUVEL-ZICHE	1	16	112
34	24135	TIELT-WINGE	2	32	224
35	31004	BLANKENBERGE	1	16	112
36	31005	BRUGGE	2	32	224

Technisch verslag bij het tijdsbudgetonderzoek TOR99. I. Veldwerk en responsanalyse

37	31012	JABBEKE	1	16	111
38	31040	ZEDELGEM	1	16	112
39	32006	HOUTHULST	1	16	110
40	32030	LO-RENINGE	1	16	112
41	33011	IEPER	1	16	112
42	33029	WERVIK	1	16	112
43	34023	KUURNE	1	16	112
44	34027	MENEN	2	32	224
45	34040	WAREGEM	2	32	224
46	35002	BREDENE	1	16	112
47	35013	OOSTENDE	1	16	112
48	36015	ROESELARE	5	80	560
49	37012	RUISELEDE	1	16	112
50	37015	TIELT	1	16	112
51	38014	KOKSIJDE	1	16	111
52	41002	AALST	1	16	112
53	41034	LEDE	1	16	112
54	41048	NINOVE	1	16	111
55	41081	ZOTTEGEM	3	48	336
56	41082	ERPE-MERE	2	32	224
57	42003	BERLARE	1	16	112
58	42006	DENDERMONDE	1	16	111
59	42008	HAMME	1	16	112
60	42010	LAARNE	1	16	112
61	42023	WAASMUNSTER	1	16	112
62	43002	ASSENEDE	1	16	112
63	43005	EKLO	1	16	112
64	43010	MALDEGEM	1	16	111
65	43018	ZELZATE	2	32	224
66	44019	EVERGEM	1	16	112
67	44021	GENT	7	112	784
68	44080	ZOMERGEM	1	16	112
69	45035	OUDENAARDE	1	16	112
70	46014	LOKEREN	1	16	111
71	71016	GENK	1	16	112
72	71022	HASSELT	2	32	224
73	71034	LEOPOLDSBURG	1	16	112
74	71053	SINT-TRUIDEN	2	32	224
75	72003	BOCHOLT	1	16	112
76	72005	DILSEN	1	16	112
77	72021	MAASEIK	3	48	336
78	72025	NEERPELT	1	16	110
79	72037	HAMONT-ACHEL	1	16	112

Technisch verslag bij het tijdsbudgetonderzoek TOR99. I. Veldwerk en responsanalyse

80	72040	MEEUWEN-GRUITRODE	1	16	111
81	73066	RIEMST	1	16	110
82	73098	WELLEN	1	16	110
		POSTNUMMERS ANTWERPEN			
90		2000,2018,2020,2030,2040, 2050,2060			336
91		2100,2140			252
92		2170,2180			152
93		2600			90
94		2610,2660			168
			9	144	998
Totaal Vlaanderen			123	1.983	13.848
Brusselse Vlamingen (48 eenheden)					
83	21001	ANDERLECHT	2	16	112
84	21004	BRUSSEL	1	8	56
85	21007	VORST	1	8	55
86	21010	JETTE	1	8	56
87	21012	St-JANS MOLENBEEK	1	8	56
88	21015	SCHAARBEEK	1	8	56
89	21018	St-LAMBRECHTS WOLUWE	1	8	56
Totaal Brussel (Vlamingen)			8	64	447
Totaal steekproef: effectief 2.047 (met reserves 14.295)					

BIJLAGE 3

BIJLAGE 4

